

GAMLA PROTOKOLL

Register

1918-06-26 Odd-Fellowklubbens första protokoll

1919-04-26 Odd Fellow-ordens 100-årsdag

1921-04-26 B-83 Vågbrytarens instituering

10-årsjubileum 1931-04-26

20-årsjubileum 1941-04-26

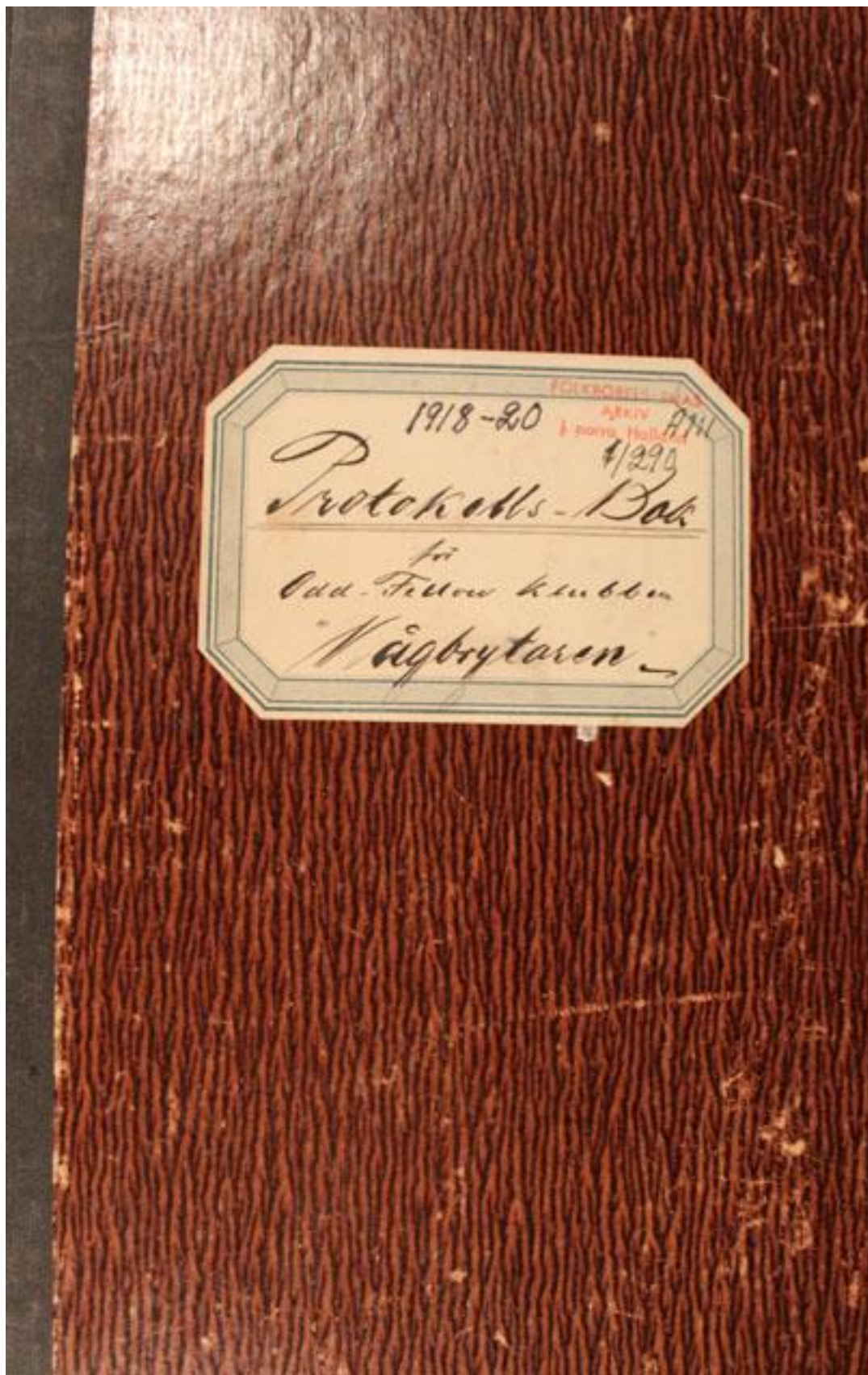
1944-11-05 Minnestal över 2 avlidna bröder

40-årsjubileum 1961-04-22

50-årsjubileum 1971-04-26

1918-06-26
ODD-
Fellowklubben
bildas

GAMLA PROTOKOLL

GAMLA PROTOKOLL

Protokoll, fört vid samman-
kåmman till långfredagskvällen,
Märskdag den 26 Juni 1918

§ 1.

Sammanträdet öppnades av br.
Oscar Peterson, vilken uttalar att detta dagens
förhandlingar.

Att för dagens protokoll uttalar br.
Erik Kihlberg.

§ 2.

Medlemmar närvarande vid denna samman-
kåmman enligt § 9. Gustaf H. Sten-
berg, W. Andersson, Lasse Sten-
berg, Bolander & Hugo Carlberg.

Närvarande enligt § 17. Håkan-
dalen, Håkan Stenberg, Olof Stenberg,
Birger Lennström, Rolf Kruusvald &
Oscar Peterson.

Närvarande enligt § 25. Olof,
Erik Stenberg.

Närvarande enligt § 26. Georg Stenberg,
Lasse Johansson.

Närvarande enligt § 47. Gustaf,
Erik Kihlberg.

Samtliga medlemmar i III graden.

Bröderna Lasse Lennström, Erik Sten-
berg, Erik Kihlberg och R. O. Lennström, som be-
höver enligt § 17. Håkan-
dalen, som blivit förklarade närvarande.

§ 3.

Att jämte br. Olof Stenberg jämte
dette protokoll uttalar br. Hugo W. Anders-
son och Håkan Stenberg.

§ 4

Skändades efteråt ett par el
dagens sammankomster, nämligen bildandet
av Eld Förening klubb. Märkligt för sedvan
om bildandet till torg.

Efter en liflig diskussion, varvid samt-
liga talare yttrade sig, beslutade bröda-
ren enligt att bilda en Eld-
Förening klubb och att välja till Herrarna
M. Laurenty med begäran om med-
givande klubb.

§ 5.

Skrefte förslag och slutna beslut
förslaget av bröderna och utvalda
delar:

som Ordförande	av Oscar Johansson
" vice "	" Hugo M. Andersson
" prot. sekrel "	" Hugo Carlberg
" Skattmästare "	" Oscar Johansson
" finanssekrel "	" Birger Lennert

§ 6.

Uppröps det då om förslagene
bröderna att till Herrarna M. M.
Laurenty insända i § 4 anförda be-
gäran.

§ 7

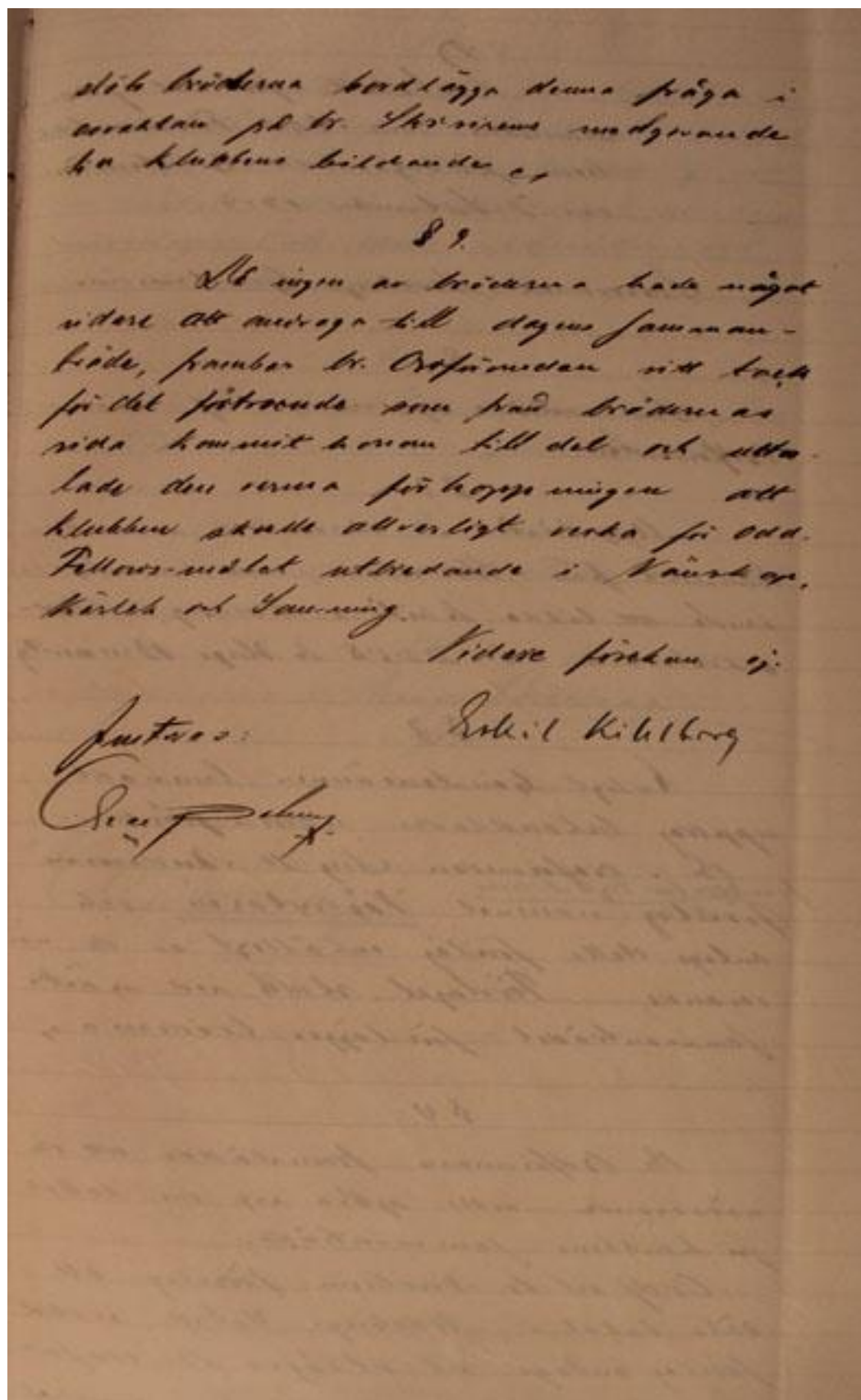
H. b. N. Johansson förslag
föregående bröderna i uppröps att till
nästa sammankomster framkomma med
lämpligt förslag till namn för klubben.

§ 8.

Mr. Ljffert Nilsson vinnade en
seger för klubben.

Följande förslag från kommittén, som be-

GAMLA PROTOKOLL

Retur Register

1919-04-19
ODD Fellow-
ordens
100-årsdag

FOLKRÖRELSENAS
ARKIV
Norra Halland

52
/ 290

RITUAL

FÖR

ODD FELLOW-ORDENS HUNDRAÅRSDAG

DEN 26 APRIL 1919

ooo

LUND 1919
HÅKAN OHLSSONS BOKTRYCKERI

RITUAL

för

Odd Fellow-Ordens hundraårsdag.

(Orgelpreludium).

Ö. M. Över tidens gång råder ej människokraft. Men att med ädel gärning fylla den dag, som går, ligger i människohand. Vi böja oss ödmjukt inför den mäktiga kärleksvilja, som har tidsåldrarna i sin hand. Vi vörda i tacksamma sinnen de släktets söner och döttrar, som fått tjäna den kärleksfulles avsikter.

Samlade i högtidlig stund kring vår ordens hundraåriga minne träda vi i helig andakt inför Honom, som i kärlek och makt är densamme igår och idag och desslikes i evighet. I tacksamma tankar innesluta vi alla dem, som under de framfarna åren i hänförelse och trofasthet grundat, vårdat och lett vår ordens arbete.

Må den högtidsstund vi nu gå att fira skänka våra hjärtan värme och våra händer kraft till att fortsätta deras verk.

Öppningssången.

I dessa ljusa salar . . .

Bön,

Kaplanen. Allsmäktige och barmhärtige Gud, vår Skapare och Uppehållare: vi tacka Dig för att Du allt hitintills faderligen hägnat vårt förbund.

Vi prisa Dig för att Du helgat våra sträfvanden och gifvit oss kraft att i vår älskade Ordens anda verka för främjandet af kärlek och välgörenhet.

Vi lofva Dig för att Du sett i nåd till oss och bragt hugsvalelse under pröfningens och vedermödans stunder.

Ära vare Dig!

»Fader vår, som är i himlen, helgadt varde Ditt namn, tillkomme Ditt rike, ske Din vilje, såsom i himlen så ock på jorden, vårt dagliga bröd gif oss i dag och förlåt oss våra skulder, såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro, och inled oss icke i frestelse, utan fräls oss ifrån ondo, ty riket är Ditt, makten och härligheten, i evighet, AMEN.»

Ö. M. Broder Undermästare, hvar och när grundlades den amerikanska Odd Fellow-Orden?

U. M. I staden Baltimore, den minnesvärda 26 April år 1819:

Ö. M. Hvilka voro Ordens grundläggare och banbrytare?

U. M. Thomas Wildey, John Welch, John Duncan, John Cheatham och Richard Rushworth.

Ö. M. Och hvilka grundsatser ledde deras sträfvanden?

U. M. Desamma som betonas i ^{Storlogernas} vårt fribref: hjälpsamhet mot bröder under sjukdom och på resor samt främjande af människokärlek och välgörenhet.

Ö. M. Gafs någon särskild regel för arbetet i vår Orden?

U. M. Ja, och denna regel står än i dag att läsa i Storlogernas sigill: den bjuder oss att besöka de sjuka, hjälpa de nödställda, begrafva de döda och uppfostra de föräldralösa.

Ö. M. Inskränktes denna regel att gälla något visst parti eller någon särskild bekännelse?

U. M. Nej, vår sträfvan är höjd öfver skiftande meningars gränser. Alla kunna här, i förtröstan på en skapande och upprätthållande Gud, sluta sig till ett världsomfattande brödraförbund.

Ö. M. Är vår Orden afsedd att i någon mån ersätta eller fullständiga andra samfunds trosbekännelser och religiösa bruk?

U. M. Ingalunda. Vi tillvälla oss ingen domsrätt i andliga ting; våra medlemmar äro fullt fria i sitt förhållande till den Högste, hvilket ju är en hjärtats och samvetets sak.

Ö. M. Har vår Orden under tidernas lopp troget fullföljt sin uppgift och hafva dess sträfvanden krönts med framgång?

U. M. Dess arbete har väl präglats af mänsklig ofullkomlighet men ock af varm hängifvenhet. Från en liten skara har den växt till en stor här; vän har knutits närmare vid vän; delade sorger ha känts mindre tunga, och i en grad, som grundläggarna ej kunnat ana, har Orden utvecklats sin förmåga att bispringa de nödställda. Med godt samvete kunna vi om våra föregångare vittna, att de på ett hedrande sätt gjort Odd Fellow-Orden känd och värderad öfver världen.

Ö. M. Herran allena vare ära för hvad som hittills blifvit gjort i vår älskade Ordens syfte! Han styrke vårt redliga uppsåt och skänke oss så, när vår stund är inne, det hugswalande medvetandet att hafva hvar i sin ringa mån byggt vidare på den grund som blifvit lagd i Hans namn!

Kantatens förra del.

(Om förhållandena icke medgifva kantatens utförande, bör gärna här något annat lämpligt musikstycke föredragas, hvarefter förra delen af kantaten kan uppläsas. Om så sker, läses senare delen af kantaten efter föredraget.)

Ö. M. Broder, Hvad är Odd Fellow-Orden?

(Se bifogade föredrag!)

Kantatens senare del.

Bön.

Kaplanen. Allgode Gud, himmelske Fader, vi anropa Dig om Din välsignelse under det nya tidsskede, i hvilket vår Orden nu ingår, och ställa oss förtröstansfulle under Ditt beskärm.

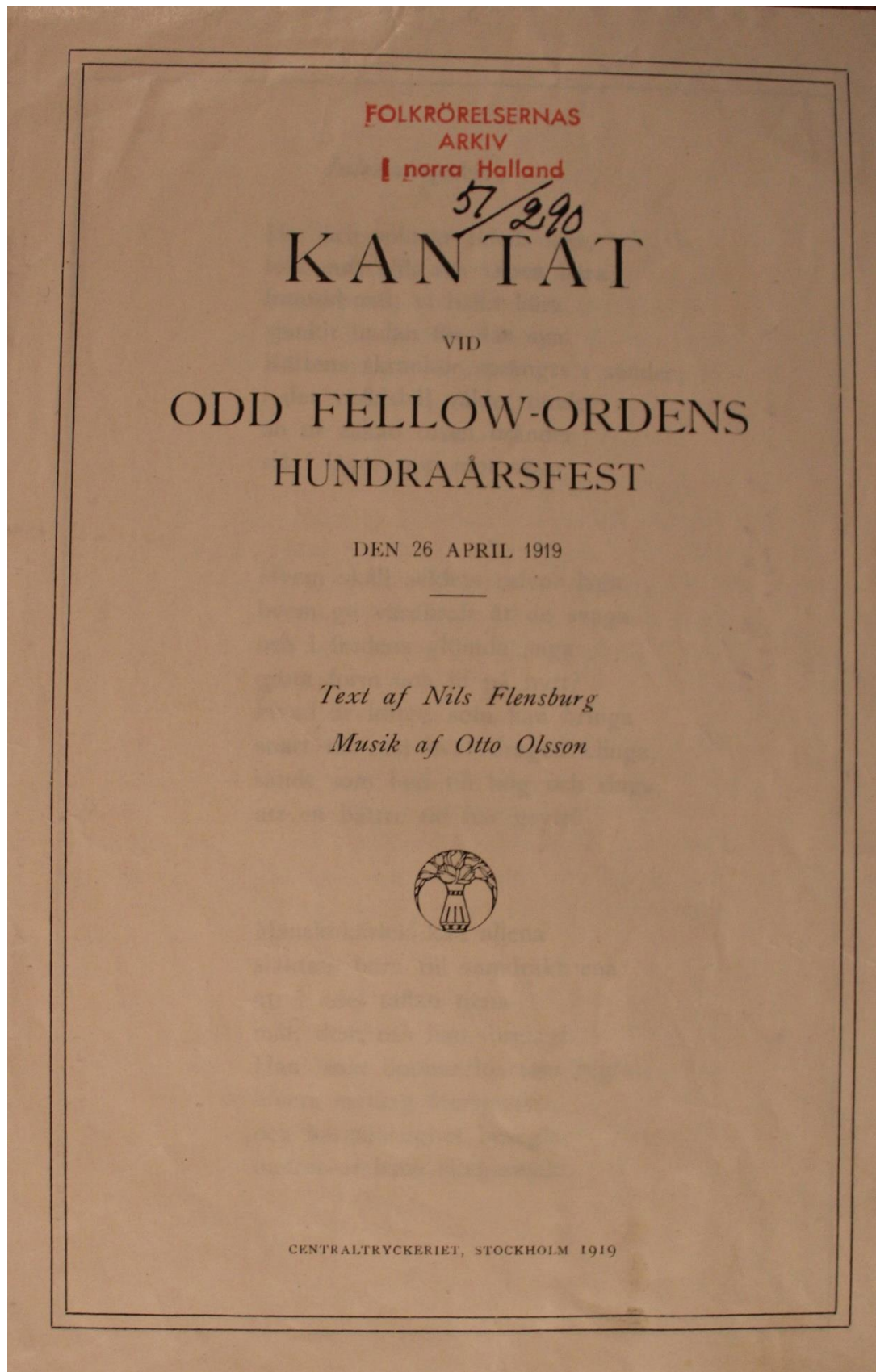
Herren välsigne oss och bevare oss, Herren låte sitt ansikte lysa öfver oss och vare oss nådig, Herren vände sitt ansikte till oss och gifve oss frid. AMEN!

Logen (sjunger) AMEN. (s. k. stora Amen.)

(Om kantaten icke utföres, sjunges Ps. 124 v. 1.)

Ö. M. Jag förklarar härmed denna högtidsloge avslutad.

(Orgelpostludium.)

Inledningskör.

Hat och split är tidens lära,
folk mot folk ses vapen bära;
framtidsmål, vi hållit kära,
sjunkit undan för vår syn.
Rättens skrankor sprängts i sänder;
i det världsbal våldet tänder
än ur askan tusen bränder
slå i lågor upp mot skyn.

Hvem skall seklets refvor laga,
hvem ge värnkraft åt de svaga
och i fredens glömda saga
gjuta form och lif på nytt?
Hvad är löftet, som kan bringa
snart till rast hvar dragen klinga,
sändt som bud till hög och ringa,
att en bättre tid har grytt?

Mänskokärlek kan allena
släktets barn till samdräkt ena
att i ädel täflan tjena
mål, dem oss han förelagt.
Han, som öppnar hjärtans regler,
lifvets mening återspeglar,
och barmhärtighet beseglar
undret af hans skaparmakt.

Recitativ.

Oss gaf vår orden till evärdligt arf
att brödrakärleks dyra plikter främja,
och själf den fostrats af det tidehvarf,
som tog till lösen: mänskorätt och sämja.
Hos britters folk i början knappast tåld,
den djupt i skuggan länge höll sig dold.

I dag för hundra år sen plantad om
bortom Atlanten, i den fria grunden
den snart slog rot, till växt och stadga kom
och spred sig vidt, af inga skrankor bunden;
hvar ensam främling från ett fjärran land
den i sitt hägn till hjärtefränder band.

Och innan första seklet nått till slut,
den röjt en fart, som afstånd ej förslöar;
dess vida rike breder nu sig ut
från höga Nord till Söderhafvets öar,
från öster som från väster af vår värld
den samlar bröder kring gemensam härd.

Ett tacksamt minne fire dem i dag,
som sått det frö, hvars frukter nu vi skörda,
som till förädling bragt vårt hjärtelag
och lärt oss dela jämnt hvarandras börda,
som lyft vårt öga bortom rum och tid
mot evig sanning och lycksalig frid.

Aria.

Hur ljuft att mötas, vän med vän,
i samma syn på lifvet,
att hos en ann' se väckt igen
hvert intryck oss blef gifvet,
att röna helt den harmoni,
som tvillingsjälur enar,
när hvar för sig, från falskhet fri,
ett ädelt syfte tjenar.

Och ur den vänskaps ankargrund,
där tryggt vårt hjärta hamnar,
en kärlek spirar stund för stund,
som hela världen famnar.
Oss är det ord anammansvärdt,
som Sankt Johannes skrifver:
»den, som sin broder älska lärt,
i ljuset han förblifver.»

Uti det ljuset skymta vi
bak flärdens dunst och dimma
den sanning, som oss skall stå bi
i vår ransakans timma,
då hvad af skönt och sannt och godt
oss här beskärts att finna
skall pröfvas efter högre mått
och högre mognad vinna.

Slutkör.

Ur världskrigets dyningar stiger
som hägring på blodfärgad grund
en tid, som till samförstånd viger
ett fria nationers förbund,
som, snar till försonlighet, helar
hvert folkhatets frätande sår
och jordkretsens splittrade delar
till fredsvilja samla förmår.

En flyktig, men tjugande villa,
den viker för växlingens makt,
om ej i det tysta och stilla
en fastare grund vi den lagt.
Hvert hjärta, som misskundsamt lenar
en lidande medbroders lott,
det fogar in stenar på stenar
i fredsdrömmens vacklande slott.

Så följe vår trostarka skara
allt framgent sin nedärfda sed
att stadigt bland bröder bevara
fördragsamhet, kärlek och fred.
De klockor, som in skola ringa
den stora förbrödringens dag,
ha stämts till de tonfall, som klinga
inom oss i hjärtljudens slag.

GAMLA PROTOKOLL

Drätselkammarens protokoll 3/7 1919.

Från Frimurareföreningen Fyrbåken hade inkommit framställning om upplåtelse till föreningen av en del utav vinden å Stadshuset i och för inredande där genom Frim.föreningens försorg av en sammanträdeslokal för föreningen och en härvarande Odd Fellow förening.

Efter överläggning beslutades kammaren för sin del godkänna den av sökandeföreningen begärda upplåtsen på i framställningen angivna huvudgrunder och skulle detta kammarens beslut underställas Stadsfullmäktiges prövning.

som ovan enligt uppdrag

Joh.H.L.Janssen

Avskrift.

Till Drätselkammaren i Varberg

Sedan inom härvarande förening av Frimurareorden och Odd Fellow tanke uppstått att skaffa föreningarna en gemensam samlingslokal, har utarbetats förslag till sådan lokal, inrymd å Stadshusets vind med uppgång från vestibulen utanför stora fästsalen.

Meningen vore att, om staden vill till F.F.Fyrbåken upplåta för ifrågavarande lokal erforderlig del av vinden på t.ex. 20 år, skulle sedan sist angivna förening ombestyrkt och bekostat inredningen med vad därmed står i samband och skulle sedan föreningen i sin ordning medgiva lokalernas användande för Odd Fellow sammanträden.

Då förefintligheten av en sådan ordenslokal uti Stadshuset, utan inskränkning av förut befintliga lokaler, måste vara till synnerlig fördel för Stadshuset, våga vi hoppas, att D.K. skall ställa sig välvillig mot vår nu framställda begäran att få för en tid av 20 år förhyra angivna del av vinden med rätt att här inreda lokal enligt det uppgjorda förslaget samt under tiden använda lokalen för föreningens egna sammanträden och upplåta densamma för O.F.s föreningens sammanträden.

Efter avtalstiden utgång, tillfaller den fasta inredningen, som beräknats draga en kostnad av ca 15,000 kronor, stadsdöck med rätt för oss att få förhyra lokalen under ytterligare 20 år mot en redan nu bestämd hyra, som synes icke skäligen kunna sättas över 750 kr. Då den fasta inredningen efter de första 20 åren utan ersättning tillfaller staden, torde staden härigenom erhålla skälig hyra för dessa årför den del av vinden som tages i anspråk. Då arbetena å lokalen önskas påbörjade snarast, våga vi hemställa om ärendets skyndsamma behandling.

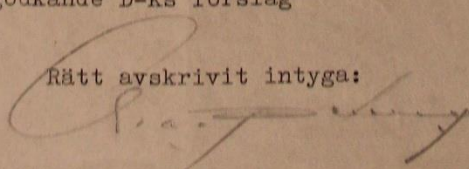
Varberg 1 Juli 1919.

Frim.Föreningen Fyrbåken

Otto Anderberg.

Den 3/7 godkände, efter överläggning, Drätselkammaren framställningen att underställas Stadsfullmäktiges prövning, vilka den 25/9 1919 § 2 godkände D-Ks förslag

Rätt avskrivit intyga:

GAMLA PROTOKOLL

Avskrift. av kopia

FOLKRÖRELSENS
ARKIV

i norra Halland Protokoll hållet vid samman-
träde med Brödraföreningen "Fyrbåkens" bygg-
nadskommitté i Varberg den 30 Juni 1919.

Närvarande:

Rådman Janssen, Konsul Carlberg, grosshandlan-
den Sven Linder, skeppsmäklare Axellz och stadsingeniör Lagerqvist.

§ 1.

Beslutades att ingå till Drätselkammaren med an-
hållan att å Stadshusets vind få inreda en logeslokal efter av
stadsingeniören upprättad ritning för gemensamt begagnande till-
sammans med Odd Fellowklubben "Vågbrytaren" enligt med denna klubb
träffad överenskommelse.

§ 2.

Uppdrogs åt och åtog sig rådman Janssen att av-
fatta och till Drätselkammaren ingiva förberörda skrivelse, var-
till utkastet här uppgjordes och av kommitterade godkändes, och
skulle herr Ordföranden i Brödraföreningen (Fyrbåken) anmodas att
å denna förenings styrelses vägnar underteckna ifrågavarande skri-
velse.

§ 3.

Från Odd Fellowklubben "Vågbrytaren" förelåg
ett genom Herr Linder framlämnat erbjudande att mot vissa villkor
dels förhyra den logeslokal, som kommitterade hade sig anförtrott
att söka få till stånd efter överenskommelse med Stadens Drätsel-
kammare, därest sådan överenskommelse kunde uppnås, dels ock att
till "Fyrbåken" för detta byggnadsändamål utlåna ett belopp av
T I O T U S E N (10.000:-) kronor mot 5% årlig ränta under de
första fem åren och därefter mot 4 % årlig ränta under återstå-
ende femton åren av tjugoårig amorteringstid.

I hyra för lokalen med inredning skulle Odd
Fellowklubben erlægga ett årligt belopp motsvarande 7 % å gemen-
samma kostnaden för lokalens uppförande, inredning och möblering.

Detta Odd Fellowklubbens erbjudande vann kom-
mitterades bifall.

Vidare förekom ej.

Som ovan

Rätt avskrivit intyga:

Gulli Nilsson

Brill Bengtsson

GAMLA PROTOKOLL

Avskrift.

FOLKRÖRELSENAS
ARKIV
i norra Halland

48/290

H Y R E S K O N T R A K T

mellan Frimurareföreningen FYRBÅKEN i Varberg och Odd Fellow klubben Vågbrytaren i Varberg.

§ 1.

Mot det att Odd Fellow klubben VÅGBRYTAREN omedelbart till Frim.fgn.Fyrbåken betalar Tretusenfemhundra (3,500) kronor, i Januari 1921 betalar Tvåtusenfemhundra (2,500), under 1922 års första kvartal Ettusentrehundratrettio (1,333) & 34 öre, under 1923 års första kvartal Ettusentrehundratrettio (1,333) & 33 öre och under 1924 års första kvartal Ettusentrehundratrettio (1,333) & 33 öre, erhåller Vågbrytaren rätt att under tjugo års tid kostnadsfritt för sina logesammanträden - oavsett antalet sammanträden pr år - använda Fyrbåkens i Varbers Stads- hus inredda ordenslokal med tillhörande förrum samt de Fyrbåkens möbler och inventarier som av Vågbrytaren kunna användas. Dessutom upplåtes under samma tjugo år utan särskild betalning tvenne (2) mindre förvaringsrum åt Vågbrytaren.

§ 2.

Beträffande val av dag för logesammanträdena äger Fyrbåken företrädesrätt; dock så, att ordenslokalen alltid skall vara ledig för Vågbrytaren under dess högtidsdag, såvida ej denna förlägges till nionde April.

§ 3.

För lokalernas uppvärmning betalar Vågbrytaren i samma proportion som Fyrbåken får betala.

§ 4.

Lokalernas belysning, städning och rengöring bekostas i förhållande till antalet sammanträden varje förening haft under året.

§ 5.

Samtliga här ovan angivna överenskommelser äro träffade under förutsättning att ordenslokalen med tillhörande rum kan av Vågbrytaren tagas i bruk senast i Januari 1921.

§ 6.

Upplåtelse av lokalerna efter 1940 års utgång åt VÅGBRYTAREN må bero på ny överenskommelse, varvid förmåner och skyldigheter enligt FYRBÅKENS kontrakt med staden skall läggas till grund för denna.

Överenskommelsen om prolongering av kontraktet efter 1940 års utgång skall vara slutförd tre (3) år tidigare och skall sedermera gälla med tre (3) års uppsägning från endera sidan.

Av ovanstående kontrakt äro tvenne lika lydande exemplar upprättade, av vilka vardera föreningen erhåller ett.

Varberg den 15 Juni 1920

För Frimurareföreningen FYRBÅKEN

Otto Anderberg.

För Odd Fellow klubben VÅGBRYTAREN

Aug. W. Andersson A. Johannesson Birger Svensson

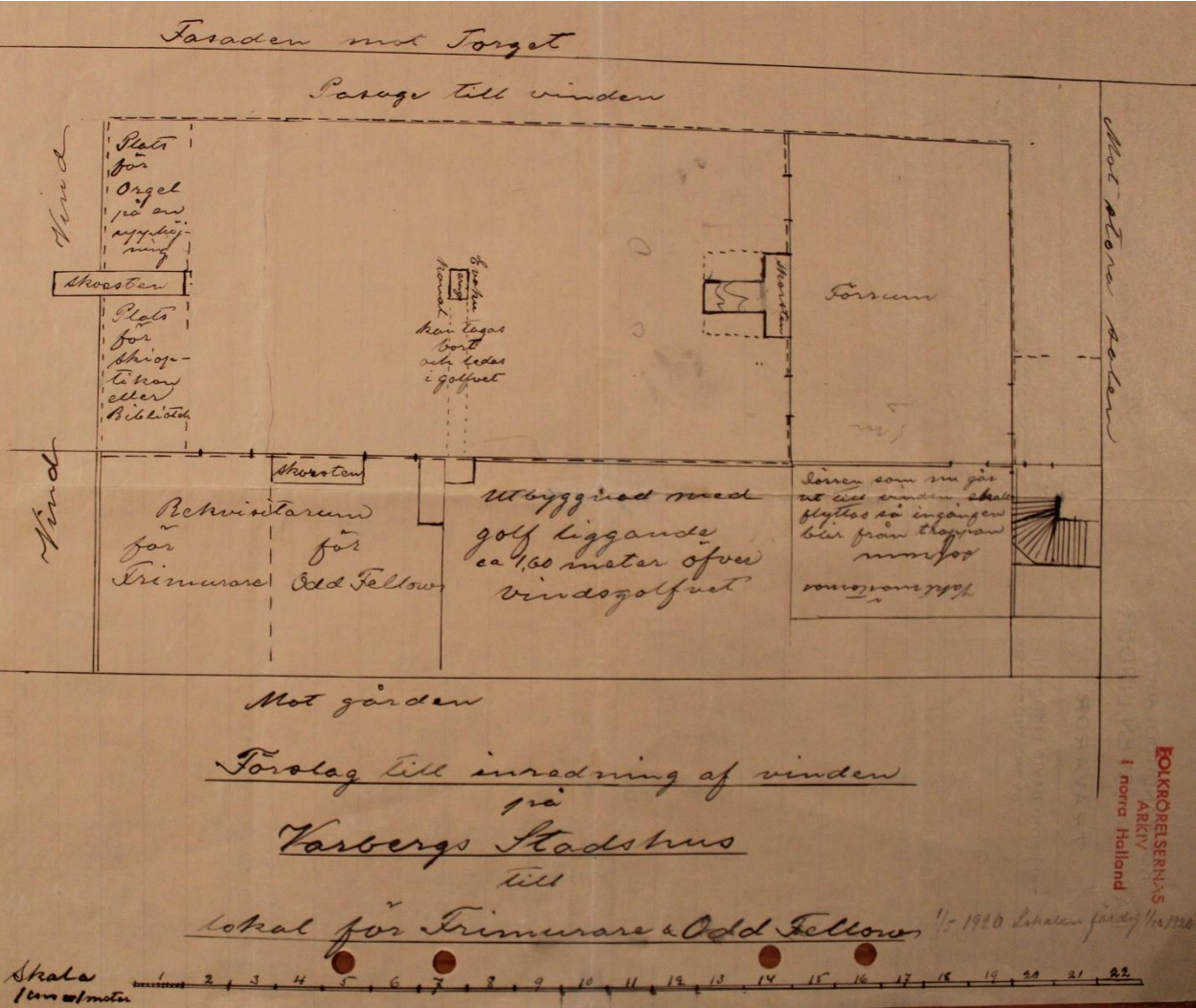
Harry Svenander.

Rätt avskrivit intyga:

Gulli Nilsson

Britt Bengtsson

GAMLA PROTOKOLL

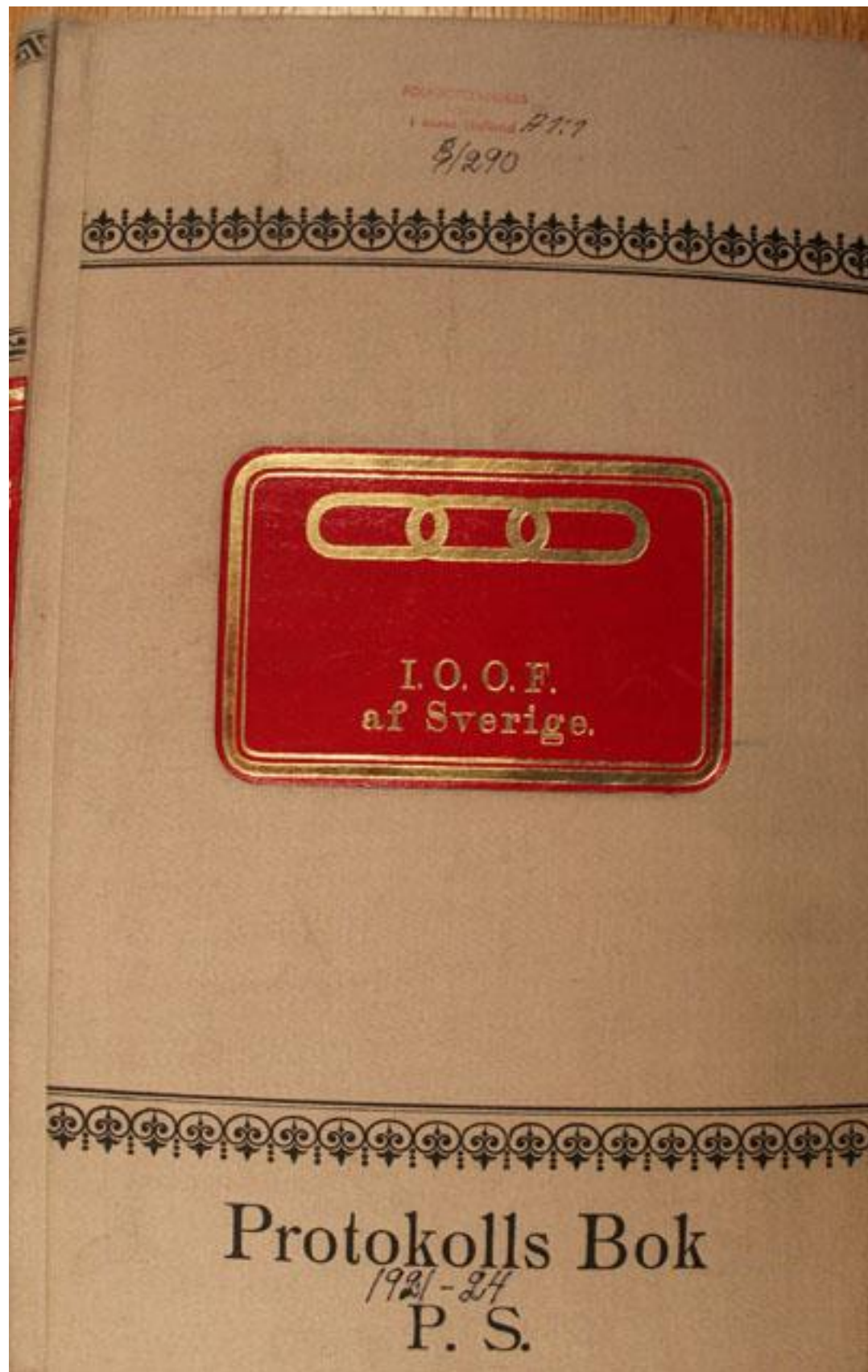

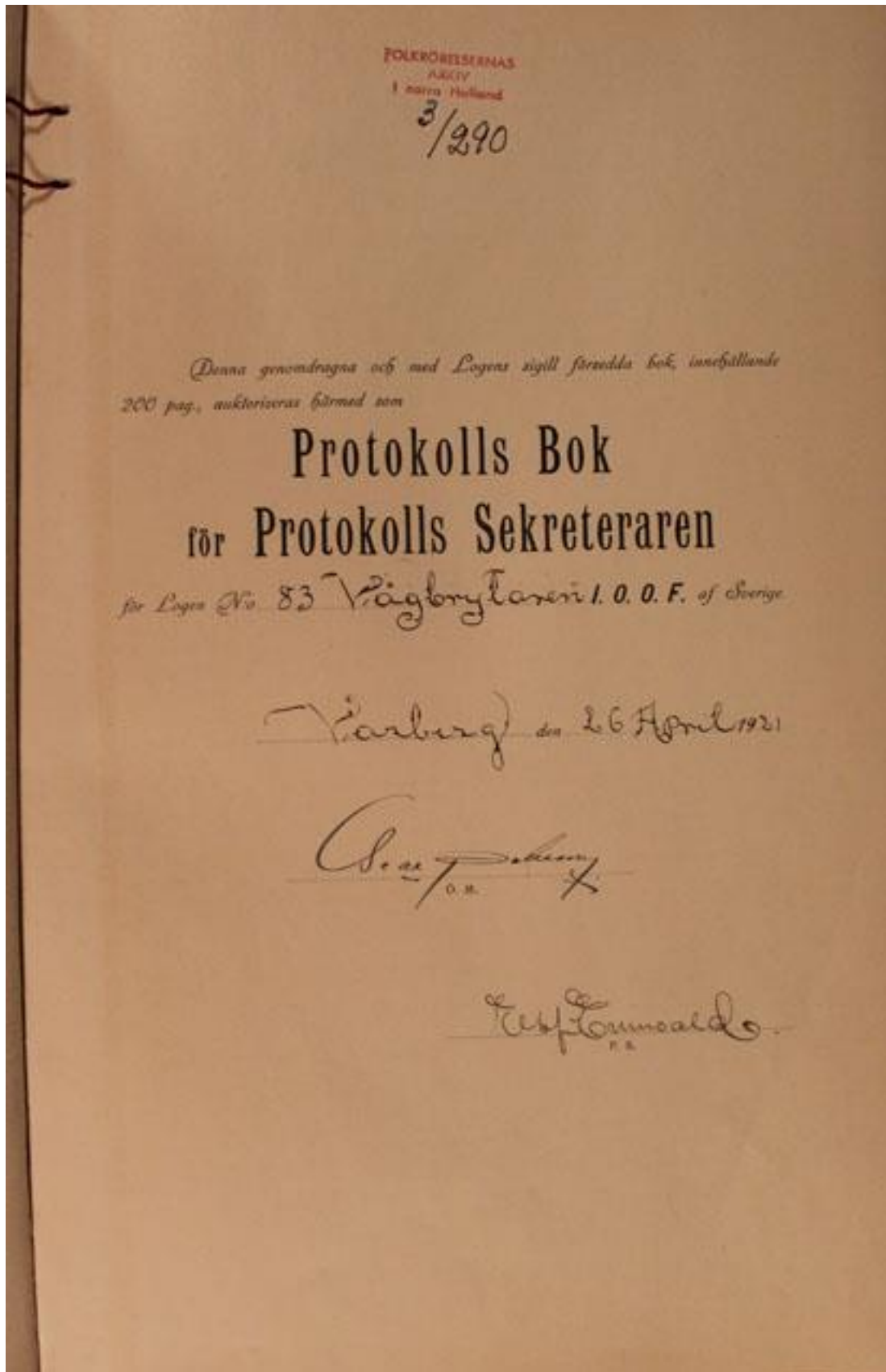
Retur Register

1921-04-26

ODD-
Fellowlogen
Nr 83
Vågbrytaren
Institueras

GAMLA PROTOKOLL

Protokoll hållet vid
Institutionering af Lagen
N:o 85 Vägbytlaren
den 26 April 1921

§ 1.

Lagen öppnades kl. 6¹⁵ infann sig B. Storsiren W. Laurentz,
ärfärd af Dag Storsiren för V. Dubinlet B.
Bugo Bruckwitz och för tillfället utsedda
Storfunktionärer naml. Storsiren B. Gust
Uddenberg, Stormorshall B. Weiner,
Att tjänstgöra vid institutioneringens deputation
samm B. B. Guste Bolander och som
Stenvar B. O. Andersson.

§ 2.

Institutionering Lagen instituerades utvald tillf. af B.
Storsiren med följande medlemmar af
Klubben Vägbytlaren namligen:

- 1 B. Oscar Pettersson
- 2 - Aug. W. Andersson
- 3 - Elfr. Ennwald
- 4 - Birger Svensson
- 5 - Eric Nordblom

vid därefter följande balloting öppnade
följande med afgångsbrief försedde
Rådets namligen

GAMLA PROTOKOLL

+ 17/1 1922	Gust Rylander Handl	3 grad	1
	Gron Kuntson Fabrik	-	2
+ 21/11 1921	M. Späkerp Handl	-	3
	Axel Lindahl Handl	-	4
	L. O. Collin Trupikchef O. and	-	5
Samlings från Lage N: 12 Halland			
	Gästa Bolander Handl	3 grad	6
	Hjfred Nilsson Dist. Fetsmar	-	7
	Henri Adelf Lind Handl	-	8
	Alfons Lindgren Bote	-	9
	Gunnar Lennings Disp	-	10
	Magnus Kalén Skymst 1 grad	-	11
Samlings från Lage N: 1 Gustaf Adelf			
	Borr Wink Ingeniör	3r	12
från Lage N: 58 Västergyllens och bestöt Lagen att upptaga dem för den affigti de stålla från sin resp Lager - fram af affigti och bidrag			
§ 3			
Samtidigt upställdes ballutering an- gående stållande af vår Ordens munnig- grad följande:			
11/1 1922	Axel Fred. Ristberg Förlagsman	1	1
	Johan Antonsson Trupikchef assistent	-	2
11/1 1922	H. W. Engström Stadsfiskal	1/2	3
	A. V. Larmgren Förlagsman	-	4
11/1 1922	Harry Lennander Direktör	-	5
	Sören Törnblad 1. in Pastor	-	6
	Knut H. Lennander Skräddare	-	7
	Joh. Bergström Handl. Gammal	-	8
	Klas Rönne Disponent	1/2	9

GAMLA PROTOKOLL

12	J. Munkh Stabansmästare	Vald
11	Viktor Kruuse Träsnickare	-
10	Gustaf Larsson Hantverkare	-
13	Joh. Victorius Jönsson	-
14	Einar Bergstrand Lärare	-
15	David Larsson Hantverkare	-
16	Jos. Larsson Hantverkare	-
17	Gustaf R. Larsson Fabrik	-
18	Erik Bolander Lärare	-
19	August Thoren Godseger	-
20	J. Johansson Färd	-
21	Ake Larsson Hantverkare	-
22	Kj. Johansson Stadsnäringsmästare	-
23	Einar Arvidsson Kapellmästare	-

Lördag intogs till Godseger Thoren
 var förklarad att närvara.

§ 4.

Vid följande val af Arbetsmän inom
 den nya Lagen valdes
 Till O.M. Hr. Oscar Pettersson
 förklarad af Hr. Aug. W. Andersson understödd af
 Emanuel och Larsson
 Till U.M. Hr. Aug. W. Andersson
 understödd af Emanuel och Larsson
 Till P.S. Hr. Eklöf Emanuel
 förklarad af Aug. W. Andersson understödd af
 Hr. Pettersson och Andersson
 Till F.S. Hr. Birger Larsson
 förklarad af Aug. W. Andersson understödd af
 Pettersson och Norrblom
 Till S.M. Hr. Oscar Norrblom
 förklarad af Hr. Aug. W. Andersson understödd af
 Pettersson och Emanuel

GAMLA PROTOKOLL

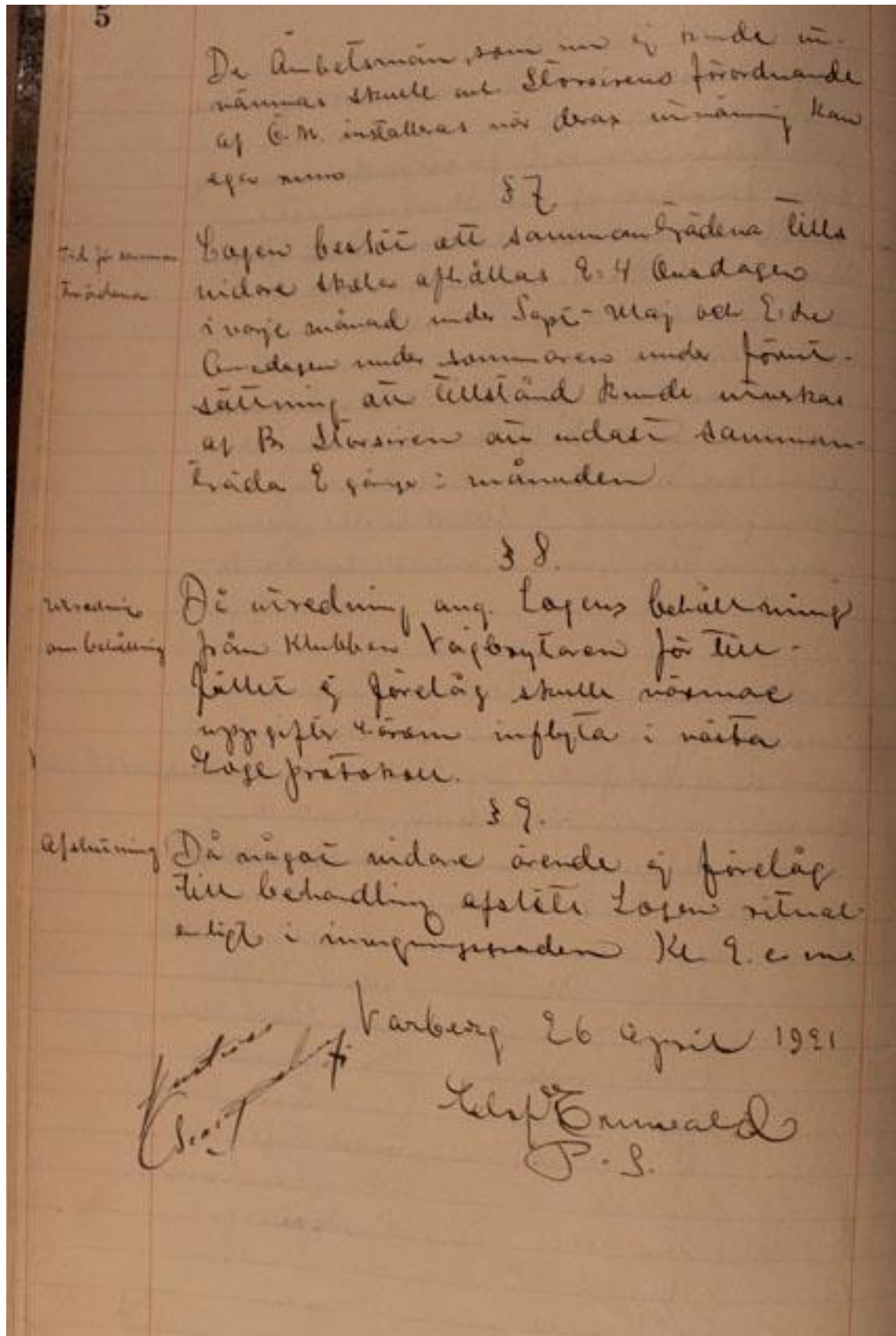
§ 5

Lagens afslöte: S. 4:e graden och öppnades
i inrättningssalen.
Att öppnades med förestående inrättning,
som förutts af Hr. Storsvenn såsom
C. M. förordnades såsom U. M. Dep.
Storsvenn M. Benningh såsom Ex. C.
Hr. Ljusstift C. M. Hr. Sigurd med
hans medhj. Hr. Rylander och medhj. Hr.
Johansson som Kapten Hr. Nordenmark
och som B. B. Hr. Gärta Bolander och
som Ture Varti Ex. C. C. Anderson
Inrättningssalen tilldelades ovann
angifna till graden inbaktade Hr.

§ 6.

inställning Hr. Storsvenn föruttede naturligt
inbaktade inställning af Lagens Embetsmän
varvid tydningsde Dep. Storsvenn Hr. Benningh
Storsvenn Hr. Ljusstift, Storkatten
Hr. Benningh, Storkatten Hr. Varti
utgå af Hr. C. M. afriper tydningsmä
naktiga: Kapten Hr. Aron Ljusstift
C. M. - Sigurd Nilsson
B. B. - Gärta Bolander
C. M. i medhj. - Pors Wink
C. M. v. - Emma Benningh
U. M. i medhj. - Gärta Rylander
U. M. v. - Allan Benningh
Ture Varti - Hr. Ljusstift
Hr. - Hr. Bolander
C. M. medhj. - Varti
" " - " "
Organiser
Lagersman - Östberg
Varti

GAMLA PROTOKOLL

Lokalinriking

Andagen den 27 April 1921

31

Presidium, På nya Lagetokal mungdes ritual-
enligt och högtidligen till 2. c. m.
af Br. Stenman M. Lauretz, biträdd
af Dep. Stenman Br. Bonnesen, 2. 1
Stenmanhals Br. Badman m. p.
Körvalde var Br. Jonell Lignell
Weins. och Åsteborg.

32

Kelung Efter den nästa aktien framföde Br.
Stenman en näst välgångsledning
från Lännska Stenlagen
Kelung för framfödes vidare af
Br. Dep. Stenman Bonnesen, från V. Distriket
H. P. Br. Gni. Torsberg från Lännska Stenlagen
- Ex. G. M. Appeltofft - Lagen 17 Kallstadi
- G. M. Br. Larsson - Lagen Gni. Torsberg
- Ex. G. M. Br. Nordman - Lagen Kallstadi
- G. M. Br. Dahlbom - Lagen Mankens
- Ex. G. M. Br. Badman - Lagen Kallstadi
- G. M. - Lagen - Lagen Lännska Stenlagen
- G. M. - Lagen - Lagen Lännska Stenlagen

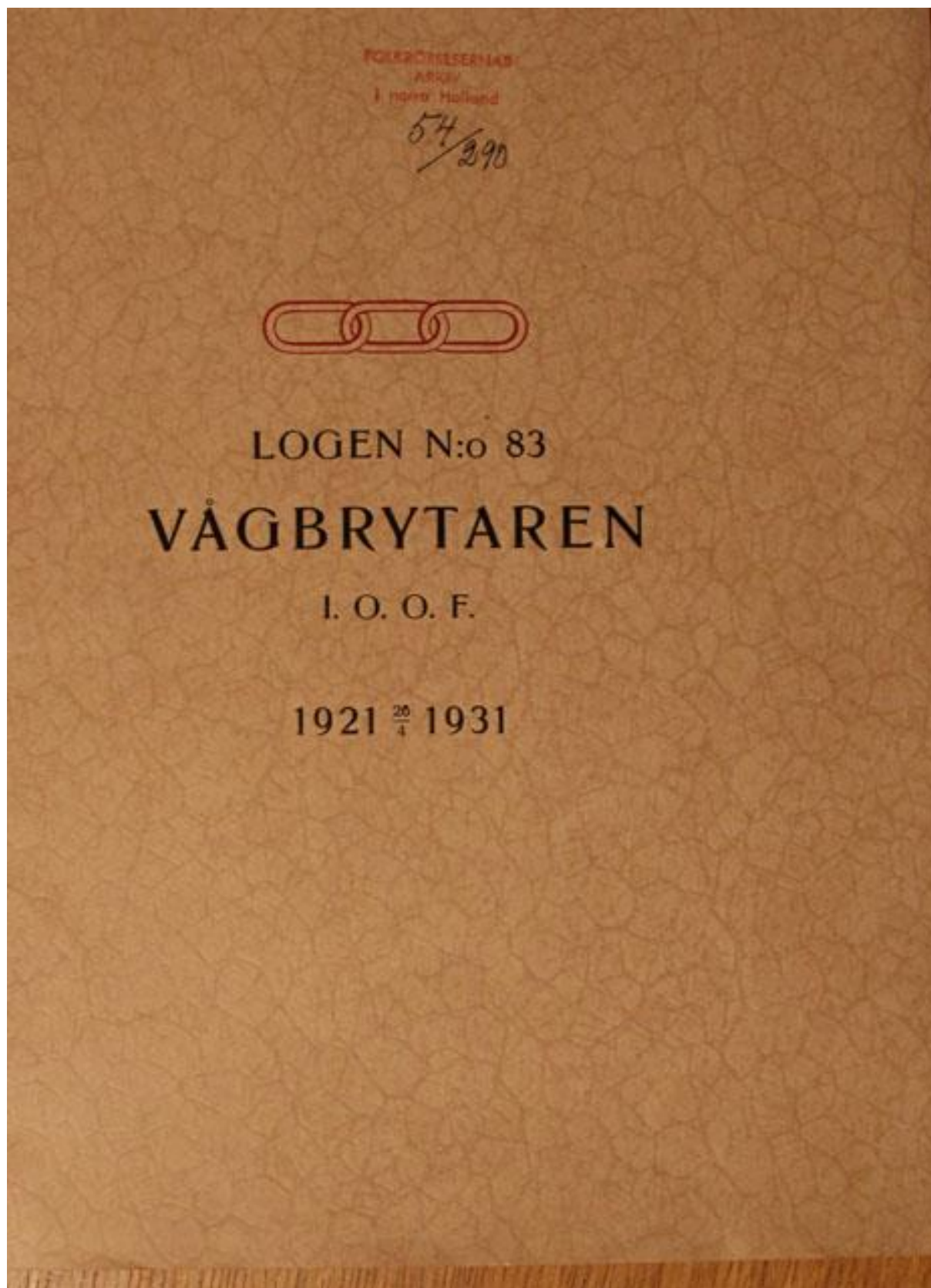
33

Utses Kelung för Telgraf hade ansett sig
följande: Br. Stenmanhals Br. Fred. Geijer
Br. Stenmanhals Br. J. Fristedt. samt
från Lagen IV° 1 och IV° 2. samt Lagen
IV° 1. 2. 3. 7. 6. 10. 11. 13. 15. 20. 21. 23. 25. 26. 27.
30. 32. 34. 42. 44. 53. 54. 66. 70. 71. 72. 73. 74. 77. 80. 82.
Br. G. M. framföde Tack till Br. Stenman samt öfriga
representanter för Lagen.

[Retur till Register](#)

1931-04-26

ODD -
Fellowlogen
Nr 83
Vågbrytarens
10 - årsjubileum

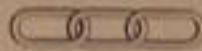

TIO ÅR

DEN 26 APRIL 1921 HAVA TIO ÅR TILLÄNDALUPIT, SEDAN ODD-FELLOW-LOGEN N:R 83 VÅGBRYTAREN INSTIFTADES. VISSA ÄRO TIO ÅR EN FÖRHÅLLANDEVIS KORT TIDRYMD, OCH ICKE HAR VÄL LOGEN UNDER DENNA TID UTFÖRT NÅGRA STORVERK. MEN FÖR VÅGBRYTARBROTTERNA HAR DET GÅNGNA DECENNIET LIKVÄL VARIT SÅ BETYDELSEFULLT, ATT DE MED DENNA FESTSKRIFT VELAT HUGFASTA MINNET AV LOGENS TILLKOMST OCH GEMENSAMMA STRÄVANDEN FÖR DESS UTVECKLING.

LOGEN N:o 83
VÅGBRYTAREN

L. O. O. F. AV SVERIGE
VARBERG

MINNESSKRIFT

VID LOGENS 10-ÅRS DAG

DEN 26 APRIL 1931

NÄGRA DATA UR
 ODD FELLOW-ORDENS
 HISTORIA

ODD FELLOW-ORDENS UPPKOMST ÄR HÖLJD I ett dunkel, som historiens ljus icke förmått helt skingra eller ens genomtränga. Ett vet man emellertid med säkerhet: namnet är engelskt, och engelsk är Orden också till sitt ursprung. Tämmligen visst är också, att Orden uppstått vid sidan om de engelska hantverksgillena och såsom dessa till en början haft inbördes hjälp och bistånd till huvudsakligt syfte. Första dokumenterade uppgiften om Orden lämnar ett å pergament skrivet fribrev, som förvaras i Hardwich museum i Skottland. Enligt detta brev, daterat den 7 maj 1643, skall Orden hava stiftats den 5 februari 1537. Loger uppstodo med tiden i ett flertal engelska städer. Redan från början voro de besjälade av stark samhörighetskänsla, understödde varandra och kände sig som delar av ett helt. Någon gång under förra hälften av 1700-talet — enligt en uppgift år 1745 — sammansloto sig logerna till ett förbund. Eiter en av politiska skäl föranledd tillbakagång mot slutet av samma århundrade upplevde Orden i början av det följande seklet en period av omdaning, delvis föranledd av inre organisationstvister. År 1813 bildade de nord-engelska logerna ett förbund, The Manchester Unity of the Independent Order of Odd Fellows, och följande år en storloge.

Den engelska Odd Fellow-Orden har sedermera i första rummet utvecklats till en självhjälps- och understödsförening och står

icke i förbindelse med den Orden med samma ursprung, som numera är utgrenad över större delen av det övriga Europa samt Amerika och Australien.

Bland de engelsmän, som i början av 1800-talet utvandrade till Amerika, funnos flera, som i hemlandet tillhört någon Odd Fellow-loge. En av dem var vagnfjädersmeden Thomas Wildey, född i London den 15 januari 1782. Wildey blev tidigt entusiastisk för Ordens utveckling i ideell riktning. Sedan han blivit bosatt i det nya hemlandet, började han med iver arbeta för bildandet av en loge. Hans arbete kröntes omsider med framgång, och *den 26 april 1819* stiftades i Baltimore den första amerikanska Odd Fellow-logen, Washington Lodge nr 1. Tack vare Wildeys varma intresse och utomordentliga energi gjorde Orden betydande framsteg i U. S. A. Nya loger bildades, och år 1824 konstituerades Förenta Staternas storloge, numera kallad Suveräna Storlogen. »Fader» Wildeys organisatoriska talang och ädla karaktär blevo av väsentlig betydelse för Ordens framgång och inre gestaltning. Hans bortgång den 19 oktober 1861 väckte sorg och förstämning inom hela Odd Fellow-Orden och även utom dess krets. Ett ståtligt monument på Broadway i Baltimore erinrar om hans betydelsefulla insats.

Från början räknades de amerikanska logerna såsom grenar av det engelska stamträdet, Manchester Unity. Men liksom de till U. S. A. utvandrade engelsmännen i politiskt hänseende en gång gjorde sig fria från engelskt beroende, så skedde ock inom Odd Fellow-Orden. År 1842 lösgjorde sig den amerikanska Orden från moderorden och antog benämningen The independent Order of Odd Fellow (I. O. O. F.)

År 1851 antogs av Storlogen ett förslag, att hustrur till ordensmedlemmar skulle kunna vinna inträde i Odd Fellow-logerna.

På grund av den livliga anslutningen utvidgades år 1894 denna bestämmelse att gälla alla kvinnor över 18 års ålder. Sedermera hava de kvinnliga medlemmarna organiserats i en särskild gren, vars loger kallas Rebecka-loger. Dessa äro i sin ordning förenade i Rebecka-associationer, som motsvara storlogerna, men i vilka alla ämbeten innehavas av kvinnor.

Först år 1870 vann den amerikanska Odd Fellow-Orden insteg i Europa, då Würtemberg Loge nr 1 instiftades i Stuttgart. Följande år infördes Orden i Schweiz, år 1877 i Holland, 1878 i Danmark och 1884 i Sverige. Den äldsta svenska logen är nr 1 Scania i Malmö, konstituerad den 29 oktober 1884. Fem år därefter infördes lägerinstitutionen, och den 25 augusti 1894 utfärdades fribrev för Storloge i konungariket Sverige. Dess förste Storsire blev br. Wilh. Laurentz. Samma år grundlades Svensk Odd Fellow-Tidning av br. Fr. Geijer, som ännu kvarstår som dess utgivare.

Enligt senast tillgängliga uppgifter omfatta I. O. O. F. 1 suverän storloge, 9 oberoende storloger, 58 statsstorläger och 70 statsstorloger, omfattande 15,484 loger med tillsammans 1,622,231 medlemmar, samt 10,189 Rebeckaloger med 734,857 medlemmar, eller ialles 2,357,088 medlemmar. Det samlade ordenskapitalet uppgår till omkring 397,000,000 kronor och det årliga understödsbeloppet till omkring 24,000,000 kronor.

Den 31 december 1930 omfättade den svenska storlogen — Europas största — 105 loger i Sverige samt 2 loger i Finland. Det sammanlagda medlemsantalet uppgick till 15,903, och det samlade ordenskapitalet utgjorde kronor 5,632,406: 89. Under år 1930 utbetalades i vårt land kronor 23,329: 20 i begravningshjälp, kronor 106,916: 23 i sjukunderstöd, kronor 71,957: 58 i understöd åt avlidna bröders familjer samt kronor 50,171: 59 i annat understöd, eller tillsammans kronor 252,374: 60.

V Å G B R Y T A R E N

Redan för inemot 25 år sedan gjordes ett försök att bilda en Odd Fellow-klubb i Varberg med närmaste syfte att samla där bosatta br:er till ett gemenskap samt med framtida mål att stifta egen loge. Försöket ledde icke till något resultat, och detsamma blev förhållandet med en ny ansats några år därefter. Först år 1918 gingo önskningarna i uppfyllelse, i främsta rummet tack vare br. Oscar Pehrsons målmedvetna ingripande. Efter förhandlingar med vederbörande myndigheter sammankallade br. Pehrson intresserade ordensbröder till ett sammanträde den 26 juni nyssnämnda år. Enhälligt och med entusiasm beslutade de tillstädeskomna att vidtaga åtgärder för bildandet av en Odd Fellow-klubb och uppdrogo åt br:na Oscar Pehrson, Aug. W. Andersson, Hugo Carlberg, Oscar Nordblom och Birger Svensson att såsom stiftare och preliminär styrelse hos Br. Storsiren anhänga om vederbörligt tillstånd samt vidtaga övriga förberedelser.

Tre månader därefter hade stiftarna hunnit så långt med sitt arbete, att de kunde sammanträda för att konstituera klubben. Denna för Odd Fellow-bröderna i vårt samhälle betydelsefulla tilldragelse inträffade den 29 september 1918. Stiftarna invalde därvid i klubben nio br:er, från vilka ansökningar inkommit; klubben räknade alltså vid sin start fjorton medlemmar. Omedelbart därefter hölls det första klubbsammanträdet, varvid som första ärende förekom val av styrelse. Helt naturligt blevo klubbens stiftare enhälligt utsedda, och mandatfördelningen blev följande: ordförande Oscar Pehrson; vice ordförande Aug. W. Andersson; protokollsekreterare Hugo Carlberg; skattmästare Oscar Nordblom och finanssekreterare Birger Svensson. Med ett undantag kvarstodo dessa br:er på sina poster under klubbens

treåriga tillvaro och blevo därefter den nya logens första ämbetsmän. Ersättare för Hugo Carlberg, som år 1919 avflyttade från samhället, blev br. Elof Ernwald.

Vid det här omförmälda första klubbsammanträdet erhöll klubben det välklingande, betydelsefulla och i alla avseenden lämpliga namnet VÄGBRYTAREN. Hedern av det goda uppslaget tillkommer br. Sigfrid Nilsson.

Arbetet i klubben Vägbytaren ordnades i möjligaste mån logemässigt. För sammanträdena utarbetades en arbetsordning och för receptionerna en enkel men värdig ritual, som otvivelaktigt gjorde ett allvarligt intryck på recipienderna. Ej sällan förekommo föredrag och uppläsningar, alla ägnade att vidga och fördjupa br:s uppfattning om Odd Fellows grundsatser och mål.

Under såväl sammanträden som samkväm hade alla en livlig känsla av att de förenades i ett sant och verkligt brödraskap.

Kring minnet av denna tid står ett ljus skimmer såsom över hågkomsten av lyckliga ungdomsdagar. Särskilt torde bra erinra sig första året, den tid Hugo Carlberg tillhörde klubben. Hans sällsynt praktfulla tenor och Sigfrid Nilssons djupa, mäk-

tiga bas klingade ofta samman i gluntar och andra duetter, och sångarnas strålande humör gjorde jämte sången dessa aftnar till verkliga högtidsstunder. — Klubbmästarens, Gösta Bolanders, alla omsorger om bras trevnad böra i detta sammanhang med tacksamhet omnämnas.

Huru väl bra än trivdes i klubben, voro de likväl alla medvetna om, att klubbtiden blott var en förberedelse- och övergångstid, och att konstituerandet av en egen loge i Varberg borde såsom första förutsättningen för ett verkligt Odd Fellow-arbete utgöra närmaste målet för deras strävanden.

Främsta villkoret för nåendet av detta mål var ett tillfredsställande ordnande av lokalfrågan. De lokaler i Varbergs Hotell, som välvilligt ställts till förfogande, och där allt gjordes för att bra skulle känna det trivsamt, kunde likväl icke anses vara till fyllest. Ärendet upptogs för första gången till behandling den 12 mars 1919. Vid sammanträde den 2 nästa april utsågos bra Aug. W. Andersson, Birger Svensson och Sven Linder att förbereda ärendet och framlägga förslag. Kommitterade kommo snart nog till den uppfattningen, att enda utvägen till lösning av lokalfrågan vore samarbete med en beredning, som frimurareföreningen Fyrbåken tillsatt för liknande ändamål. Redan den 28 maj samma år framlades förslag i ärendet. Enligt detsamma skulle gemensam lokal inredas i Stadshusets vindsvåning enligt av stadsingenjör C. A. Lagerqvist uppgjorda ritningar. Kostnaderna för lokal och inredning beräknades till c:a 20,000 kronor. Klubben godkände för sin del ritningarna och uppdrog åt kommitterade att fortsätta sina underhandlingar.

Den 14 april 1920 kunde kommitterade framlägga definitivt förslag till överenskommelse med drätselkammaren samt frimurareföreningen Fyrbåken, vilket förslag efter överläggning godkändes.

Enligt detsamma skulle logen till frimurareföreningen erlægga ett besopp av 10,000 kronor. Härfor erhöi logen rätt att under tjugo års tid kostnadsfritt använda ordenslokaler och möbler. Kostnaderna för lokalernas uppvärmning, belysning och städning skulle delas i förhållande till antalet sammanträden. Upplåtelsen av lokalerna gäller till utgången av år 1940, men eventuellt avtal om prolongering av kontraktet skall vara slutfört tre år tidigare samt då baseras på frimurareföreningen Fyrbåkens kontrakt med staden. Därefter skall kontraktet gälla med tre års uppsägning.

I och med denna överenskommelse var alltså lokalfrågan ordnad åtminstone för de närmaste tjugo åren. Men det gällde nu att anskaffa de 10,000 kronor, som klubben förbundit sig att

utbetalat. För ändamålet disponibla medel saknades, och upptagandet av ett lån syntes vara enda utvägen. Då föreslogs, att försök skulle göras med frivillig teckning av bidrag, på det skuldsumman måtte bli den lägsta möjliga. Br. Birger Svensson tog hand om teckningen och kunde redan den 26 april 1920, då br:na voro samlade till firande av Odd Fellow-Ordens högtidsdag, meddela, att han på sin lista hade ett tecknat belopp av icke mindre än 12,275 kronor. Genom denna br:s sällsamt vackra och föredömliga öfervillighet var problemet sålunda löst på ett för den blivande logen synnerligen lyckligt sätt. Arbetet på ordenslokalernas iordningställande tog omedelbart sin början, och Vågbrytarbröderna kunde nu inrikta sina strävanden på logens konstituerande. Styrelsen anmodades att ingå till Storsiren med anhållan om fribrev samt hemställan om hans medverkan vid lokalinvigning och logeinstitution den 26 och 27 april 1921. Sedan bifall härtill lämnats, kunde br:na besluta att Odd Fellow-klubben Vågbrytaren skulle upphöra. Detta skedde den 29 mars 1921. Klubben hade då haft 41 ordinarie sammanträden och räknade 38 medlemmar.

Med största intresse motsågo nu alla klubbmedlemmarna den dag, då logen, den nya VÅGBRYTAREN, skulle träda i stället för klubben. Och intresset stegrades till iver hos de medlemmar, som icke voro invigda, och vilka därför av de övriga skämtsamt kallades »halvbröder».

Den nya logen, nr 83 i raden av svenska loger, instituerades tisdagen den 26 april 1921 av Storsiren, br. Wilh. Laurentz, assisterad av D. D. S. S. för västra distriktet, br. Hugo Brusewitz, och ämbetsmän från lägret Gothia samt från loger i Göteborg och Halmstad.

Följande dag förrättade Storsiren invigning av logelokalen.

Den högtidliga akten bevistades av D. D. S. S. br. Hugo Brusewitz, H. P. i lägret Gothia br. Gust. Forsberg, Ö. M. eller Ex Ö. M. i logerna Gustaf Adolf, Hallandia, Axel Oxenstierna, Manhem, Hemdall, Sven Eriksson och Lennart Torstensson, representanter för stadens myndigheter samt många av br:s damer, vilka begagnat tillfället att få en liten inblick i Odd Fellow-Ordens verksamhet och syftemål.

Tack vare Storsirens och övriga gästande ämbetsmäns medverkan förlänades logeinstitutionen, den första gradgivningen samt lokalinvigningen en alldeles särskild grad av högtidlighet. För de 22 »halvbröderna» blev i all synnerhet invigningsgraden ett minne för livet.

* * *

De gångna tio åren hava präglats av lugn utveckling. Huru medlemsantalet ökats och logens ekonomiska ställning konsoliderats, framgår av efterföljande tabeller. Logen har hållit 201 ordinarie sammanträden, vilka i regel varit talrikt besökta.

Åtskilliga br:er hava såsom ämbets- eller tjänstemän nedlagt ett särskilt intresserat arbete till logens fromma och hava såsom erkänsla härför tilldelats särskilda utmärkelser. Sålunda hava till Ex. Ö. M. utnämnts br:a Oscar Pehrson, Aug. W. Andersson, Sigfrid Nilsson och Birger Svensson, ex-regalier hava tilldelats br:a Elof Ernwald och Knut Olow (P. S.), Birger Svensson och Einar Bergstrand (F. S.) samt Oscar Nordblom och Thorsten Laurén (Sk. M.).

På logens tioårsdag kommer Odd Fellow-Ordens veterantecken att tilldelas br:a Oscar Nordblom, L. O. Collin, Oscar Pehrson och Elof Ernwald, den förstnämnde för 27-årigt och de övriga för 26-årigt medlemskap.

Logens representanter i storlogen hava varit:

1. Br. Sture Hildestrand i loge nr 10 Viktor Rydberg, suppleant br. Carl Broström i loge nr 4 John Ericson.
2. Br. Oscar Pehrson, suppleant br. Aug. W. Andersson.
3. Br. Aug. W. Andersson, suppleant br. Birger Svensson.

Ej sällan har logen haft glädjen att i sin krets hälsa gästande br. Främst bland dessa märkes Storsiren br. Bengt J:son Bergqvist, som besökte och inspekterade logen den 9 januari 1929. Förutvarande D. D. S. S. br. Hugo Brusewitz har flera gånger besökt logen såsom gäst eller i utövande av sitt ämbete, och nuvarande innehavaren av detta ämbete, br. Gust. Forsberg, har innevarande år förrättat installering av ämbets- och tjänstemän. Bland övriga gäster må här nämnas br. Adolf Benson från loge nr 479 North Star, Chicago.

Donation och gåvor. På sin 60-årsdag, den 9 augusti 1926, överlämnade br. Aug. W. Andersson till logen ett belopp av 500 kronor, vilket skulle utgöra grundkapitalet till en fond, benämnd Födelsedags- och jubileumsfonden. Donatorn uttalade den förhoppningen, att br. på födelse- och andra bemärkelsedagar måtte ihågkomma fonden med gåvor, så att densamma en gång i framtiden skulle kunna bidra till en lyckligare lösning av logens lokalfråga. Födelsedags- och jubileumsfonden uppgår nu till 1,790 kronor.

Den 25 juni 1917 deponerade br. Aron Knutson hos drätselkammaren i Varberg en summa av 500 kronor med föreskrift, att densamma jämte ränta tio år därefter skulle överlämnas till i Varberg arbetande Odd Fellow-loge. Om sådan då icke finnes, ägde drätselkammaren använda beloppet för närmare angivet välgörande ändamål. När br. Knutson vid Vågbrytarens insti-

tuering fyra år därefter såg sin önskan om en loge i Varberg uppfylld, överlämnade han ytterligare 1,000 kronor som gåva.

Brödragåvan. »Du skall besöka de sjuka, begrava de döda och uppfostra de föräldrarlösa». — Denna allvarliga maning har logen Vågbrytaren efter förmåga sökt åtlyda genom föranstaltande om barnbeklädnad, utdelning av ved till ensamstående, ålderstigna kvinnor samt utanordnande av uppfostringsbidrag till avlidna logebröders minderåriga barn. En annan yttring av denna verksamhet äro de på br. Oscar Pehrsons initiativ bildade understödsföreningarna Brödragåvan nr 1 och 2, avsedda att bereda avliden medlems anhöriga snabb och tillräcklig begravningshjälp.

Enligt 1912 års lag om understödsföreningar måste sådan förening inregistreras, och högre belopp än 500 kronor får icke på en gång utdelas. För att möjliggöra en begravningshjälp av 1,000 kronor hava därför bildats två föreningar, och det förutsattes samtidigt medlemskap i båda. Vardera föreningen har en grundfond av 1,500 kronor, som icke får minskas. Denna fond består uteslutande av skänkta medel, dels överskott från insamlingen till ordenslokalens inredning och dels en gåva från en br., som ofta och frikostigt träder hjälpende emellan både inom och utom logen men icke vill bliva nämnd. De båda föreningarna ekonomiseras genom inträdesavgifter, grundfondernas räntor samt uttaxering efter varje särskilt dödsfall. Sedan starten hava 3,000 kronor utbetalats i begravningshjälp.

Nämnda och onämnda givare samt alla övriga br., som genom intresse och hängivet arbete främjat logen och dess ädla syften, ägna vi på högtidsdagen ett varmt och broderligt TACK.

»Vad rätt du tänkt, vad du i kärlek vill,
vad skönt du drömt, skall ej av tiden härjas».

En återblick på de gångna tio åren giver rik anledning till glädje och tacksamhet över vunnen framgång men också till allvarlig eftertanke. Mycket har försummats, och vägen, som ligger framför oss, är lång och full av hinder. Men om vi besjållas av fast vilja, ungdomlig håg och varm tillförsikt om det godas seger, skola vi likväl gå framåt mot

VÄNSKAP, KÄRLEK OCH SANNING.

U. M.

AVLIDNA BRÖDER

DÖDENS SKÖRDAR

Under de första tio åren av logen Vågbrytarens tillvaro hava följande bröder avgått med döden:

Axel Peter Henric Lindahl, köpman.
Född i Karlshamn ⁵/₅ 1868. Etablerade egen firma i Varberg 1901. Död ⁶/₁₁ 1921.

Harry Elof Isidor Svenander, källarmästare. Född i Göteborg ¹⁵/₁₂ 1884. Innehade Stadshuset i Varberg 1913—1919, Societetsrestauranten 1919—1921. Död ¹⁹/₁₁ 1921.

Aron Knutson, fabrikör. Född i Femsjö, Jönk. l., ⁹/₉ 1854. Grundade Knutsons marmeladfabrik 1892. Led. av stadsfullmäktige 1910—1920, drätselkammaren 1905—1920. Död ¹³/₄ 1922.

Axel Wilhelm Engström, stadsfiskal. Född i Forserum, Jönk. l., ²⁶/₈ 1871. Överkonstapel och hälsopolis i Varberg 1908, stadsfiskal 1911. Död ²⁸/₁₂ 1922.

Carl Johan (Johnny) Nicolaus Meuller, stationsinspektör. Född i Kungsäter, Älvsb. l., ²⁷/₁ 1859. Stationerad i Varberg sedan 1880, stationsinspektör 1898—1923. Död ²⁰/₈ 1924.

Ernst Mauritz Rylander, köpman. Född i Veddige, Hall. l., ⁴/₄ 1870. Första anställning i Varberg 1885. Etablerade egen firma 1904 (tills. med Oscar Pehrson 1899). Led. av stadsfullmäktige 1921—1930, drätselkammaren 1917—1925. Död ⁵/₈ 1929.

Magnus Fredrik Kalén, läroverksadjunkt. Född i Sala ⁸/₉ 1863. Adjunkt vid Varbergs realskola 1905—1928. Led. av stadsfullmäktige 1923—1926. Död ²⁰/₁₀ 1929.

Hjalmar Leonard Sjöberg, köpman. Född i Varberg ²⁸/₁₁ 1866. Etablerade egen firma 1895. Led. av stadsfullmäktige 1908—1926, drätselkammaren 1909—1929. Död ¹⁸/₅ 1930.

Frits Johan Waldemar Forssell, ingenjör. Född i Götene, Skarab., l., ²²/₁₁ 1877. Ingenjör vid Svenska Cykelfabriken 1923. Död ¹⁷/₁₁ 1930.

FRID ÖVER DERAS MINNE!

Dukat för B-83 Vågbrytarens 10-årsjubileumsmiddag i stadshotellets festmatsal

[Retur Register](#)

1941-04-26

ODD-

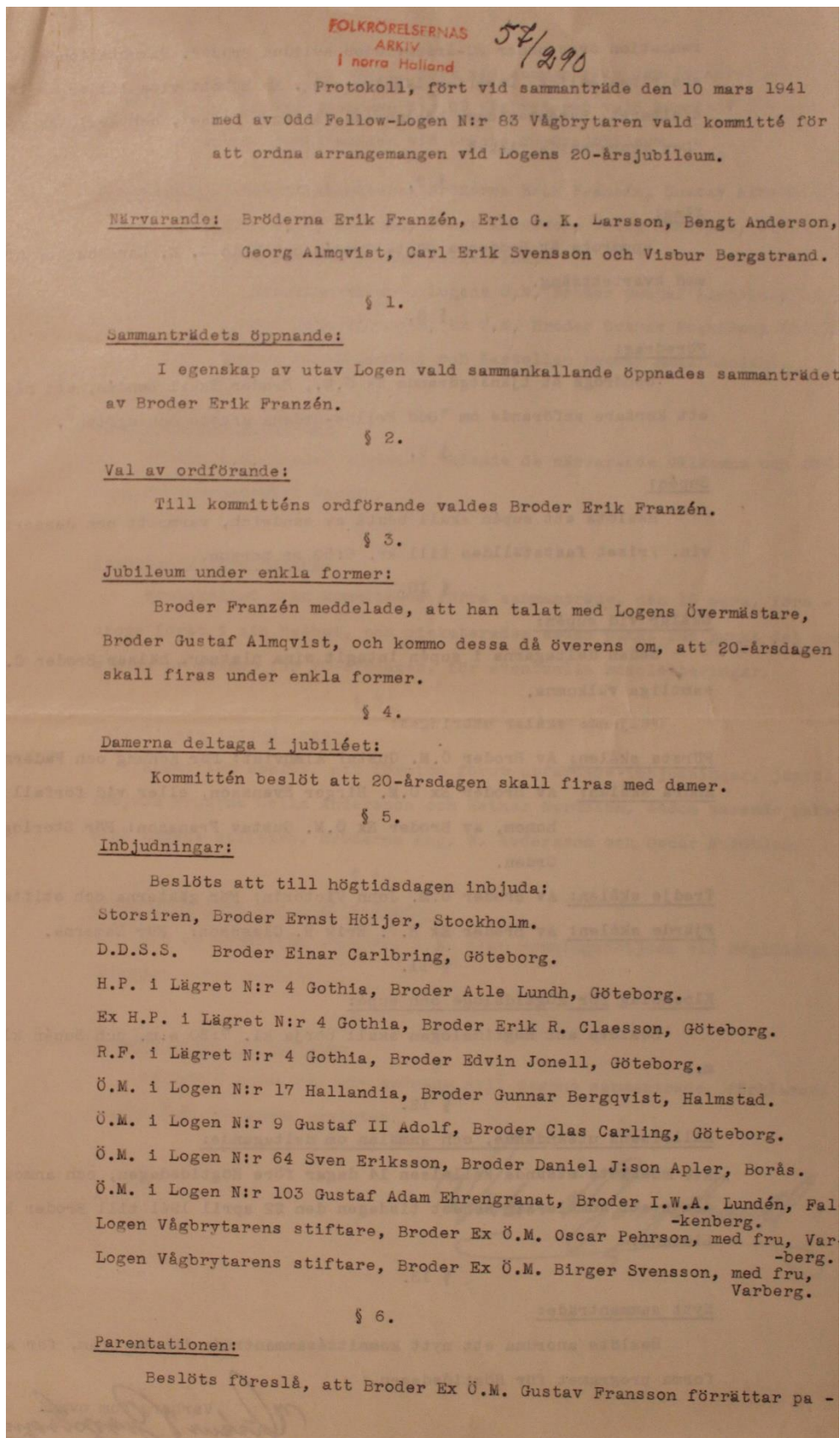
Fellowlogen

Nr 83

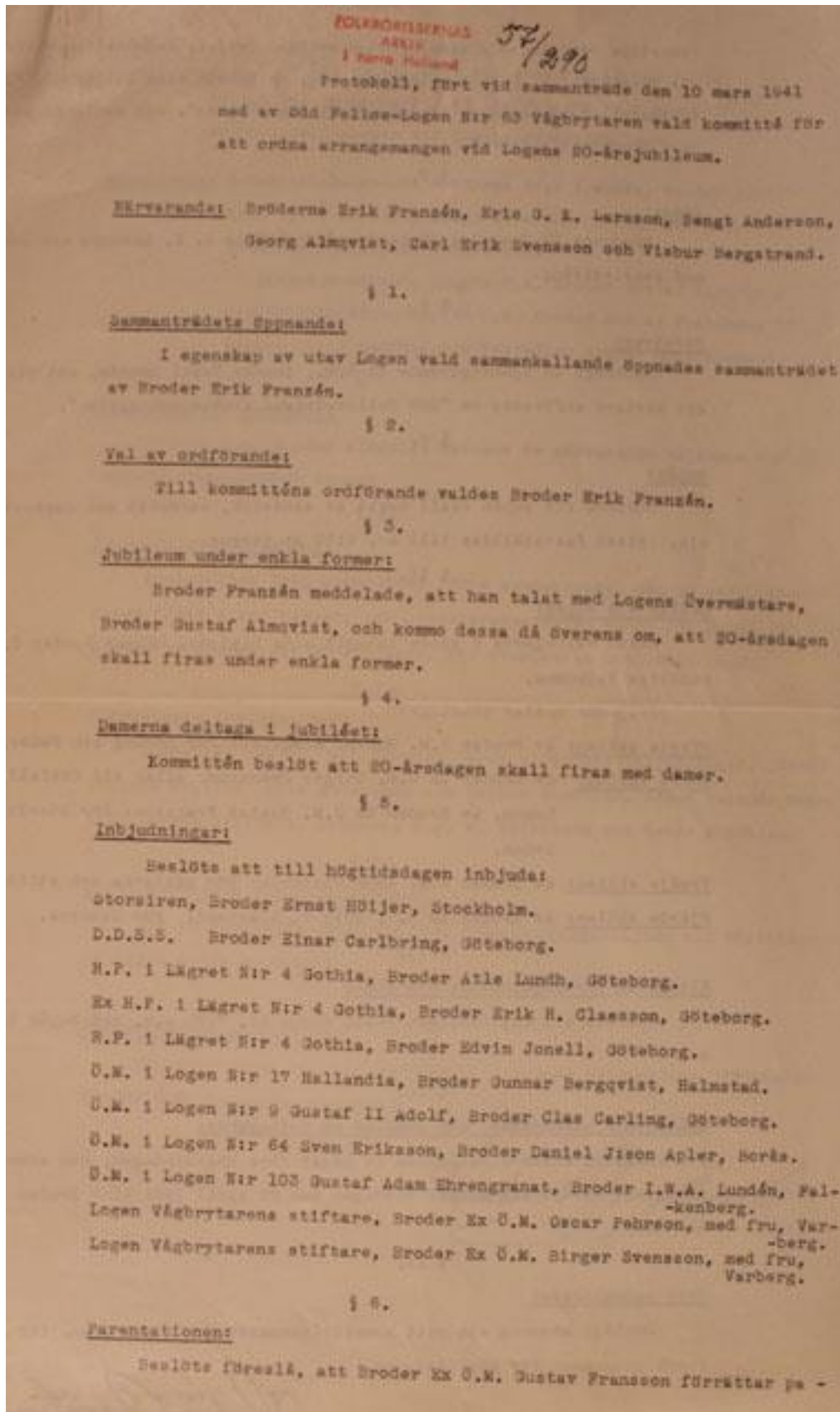
Vågbrytarens

20 - årsjubileum

GAMLA PROTOKOLL

GAMLA PROTOKOLL

GAMLA PROTOKOLL

rentation över under 20-årsperioden avlidna Bröder. Parentationen bör ske ritualenligt. Därefter lämplig sång. En bukett vita liljor nedlägges i altaret. Parentationen börjas med "Integer vitae", och avslutas med "Den store hvite flokk".

§ 7.

Sång:

Uppdrogs åt Bröderna Gösta Gradén och Eric G. E. Larsson att ordna med kvartettsång.

§ 8.

Föredrag:

Uppdrogs åt tjänstgörande Ex Ö.M., Broder Hakil Lundén, att hålla ett kortare anförande om "Odd Fellow-Ordens arbete och syften".

§ 9.

Supén:

Besluts att supén skall bestå av sandwich, varmrätt och dessert, samt vin. Priset fastställdes till kr. 6:50 pr person.

§ 10.

Skålar vid supén:

Sedan deltagarna i supén intagit sina platser, hälsar Broder Ö.M. samtliga välkomna.

Följande skålar utbringas:

Första skålen: Av Broder Ö.M. Gustaf Almqvist: För Konung och Fädernesland.
Andra skålen: Av Broder Ex Ö.M. Birger Svensson, eller vid förfall för honom, av Broder Ex Ö.M. Gustav Fransson: För Storlogen och Orden.

Tredje skålen: Av Broder Ö.M. John Victorin: För gästerna och stiftarna.

Fjärde skålen: Av Broder Ex H.P. Erik R. Claesson: För Damerna.

§ 11.

Klockslag för Högstidalog och supé:

Besluts att Högstidalogen skall börja kl. 7:30 e.m. och Supén kl. 8 e.m..

§ 12.

Kallelsens utsändande, och anmälan om deltagande:

Besluts utsända kallelsen 14 dagar före Högstidedagen, och anmoda Bröderna att anmäla sig senast tisdagen den 22 april 1941 till Broder Emil Lindahl.

§ 13.

Nytt sammanträde:

Besluts anordna ett nytt kommittésammanträde längre fram, för att utforma programmet för Högstidedagen.

Varberg den 22 april 1941
Viktor J. Jönsson

GAMLA PROTOKOLL

Protokoll, fört vid sammanträde den 16 april 1941 med
av Old Fellow-Logen Nr 83 Vågbrytaren vald kommitté för att
ordna arrangemangen vid Logens 20-årsjubileum.

Närvarande: Kommittéledamöterna Bröderna Erik Franzén, Gustav Albrektson,
Eric G. A. Larsson, Bengt Anderson, Georg Almqvist, Carl Erik
Svensson och Visbur Bergetrand.

Dessutom närvaro Logens Ö.M. Broder Gustaf Almqvist; U.M.
Broder John Victorin; Ex Ö.M. Broder Gustav Fransson; Ex Ö.M.
Broder Eskil Lundén; och Kastellan Broder Emil Lindahl.

§ 1.

Sammanträdets öppnande:

Broder Ö.M. Gustaf Almqvist hälsade de närvarande välkomna och för-
klarade sammanträdet öppnat.

§ 2.

Protokollsföredragning:

Protokollet från kommitténs förra sammanträde, den 10 mars, före-
drogs först i sin helhet, och diskuterades sedan punkt för punkt det upp-
gjorda programmet för 20-årsdagen, för eventuella kompletteringar.

§ 3.

Ytterligare inbjudningar:

Kommittén beslöt, att förutom förut utfärdade inbjudningar, jämvel
inbjudas Fruarna Celia Andersson och Esther Nordblom, såsom varande makar
till Logens stiftare, Bröderna Aug. W. Andersson och Oscar Nordblom.

§ 4.

Ordningaföljden vid Högstidslogen:

Ett av kommittén uppgjort P.M. över ordningaföljden vid Högstidslogen
bilägges detta protokoll.

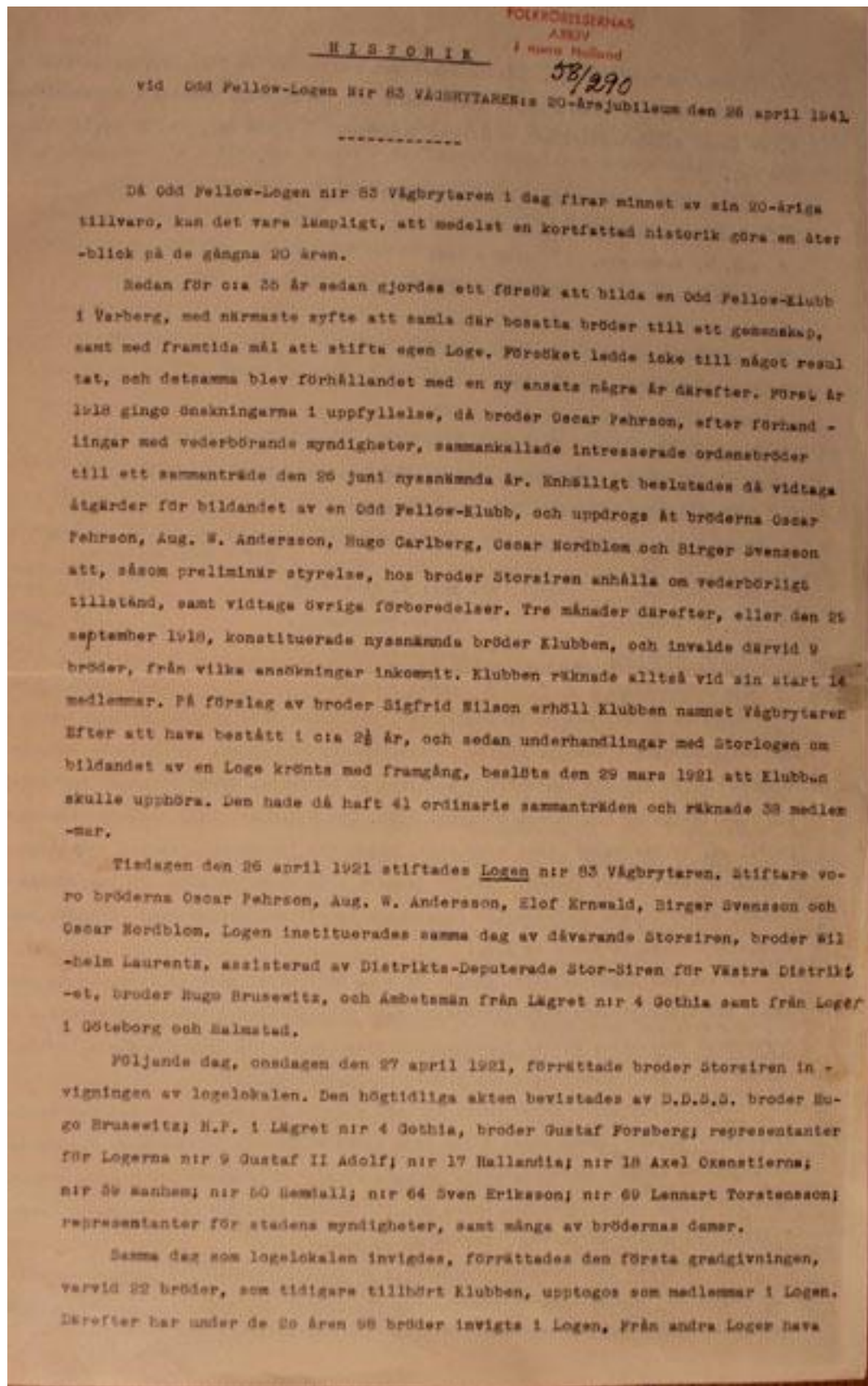
§ 5.

Sammanträdets avslutning:

Då intet annat var att andraga till dagens sammanträde, förklarade
Broder Ö.M. detsamma avslutat.

Varberg som ovan
Visbur Bergetrand

GAMLA PROTOKOLL

GAMLA PROTOKOLL

Överflyttat 29 bröder, vadan alltså summa intagna bröder utgjort 149. Däremot hava 46 bröder avgått ur Logen, däruv genom döden 22, genom överflyttning till andra Loger 6, av annan anledning 18, och är Logens medlemsantal denna dag, den 26 april 1941, 103 st..

Logens Ö.M. hava under 20-årsperioden varit:

Br. Oscar Fehrson,	Åren 1921 - 1923
" Aug. W. Andersson,	" 1923 - 1925
" Sigfrid Nilson,	" 1925 - 1926
" Birger Svensson,	" 1927 - 1929
" Oscar Fehrson,	" 1930 - 1931
" Axel Österberg,	" 1932 - 1935
" Gustav Fransson,	" 1936 - 1938
" Eskil Lundén,	" 1939 - 1940

Logens nuvarande Ö.M. är broder Gustaf Almqvist, vald för åren 1941 - 1942.

Logens representanter i Storlogen hava varit:

Br. Sture Mildstrand i Logen nr 10 Viktor Rydberg.	/Suppl. Br. Carl Bonström i Logen nr 4 John Ericsson/	Åren 1921 - 1923.
" Oscar Fehrson,	/suppl. Br. Aug. W. Andersson/	" 1923 - 1930.
" Aug. W. Andersson,	/ " " Birger Svensson /	" 1930 - 1932.
" Birger Svensson,	/ " " Axel Österberg /	" 1932 - 1940.
" Birger Svensson,	/ " " Gustav Fransson /	" 1940 - 1942.

Under de 20 år, som nu tillhållas, har Logen haft glädjen mottaga besök av Odd Fellow-Ordens i Sverige högste ledare, broder Storsiren. Som tidigare nämnts, besökte broder Wilhelm Laurents, i egenskap av Storsire, Logen vid dess instituering och lokalinvigning den 26 och 27 april 1921. Den 9 januari 1929 besökte dåvarande Storsiren, broder Bengt Jönson Bergqvist, Logen för inspektion, varvid samtidigt gradgivning förekom i II: a graden. Den 17 januari i år gästades Logen av den tredje av Ordens, under Logens 20-årsperiod fungerande Storsirer, broder Ernst Hult, som då förrättade installationen av Ö.M..

Vidare har Logen under de gångna 20 åren haft nöjet mottaga besök av de under denna tid tjänstgörande Distrikts-Deputerade Stor-Sirerna i Västra Distriktet, bröderna Hugo Brusewitz, Gustaf Forsberg och Einar Carlbring, som vid flera tillfällen besökt Logen för inspektioner och Ö.M.-installationer.

Desutom har Logen under dessa år haft glädjen få besök av en hel del bröder från andra Loger, liksom Logen å sin sida gjort besök hos andra Loger, varvid större eller mindre antal bröder deltagit. Största antalet deltagande bröder vid ett sådant besök, var det som gjordes hos Logen nr 103 Gustaf Adam Ehrengranat den 9 mars 1937, i vilket ej mindre än 42 Vågbrytarbröder deltog.

Den 25 april 1931 firades 10-årsdagen av Logens tillvaro, i närvaro av ett 50-tal bröder med damer, samt representanter för Lögret nr 4 Gothia, Logerna nr 2 Gustaf II Adolf; nr 17 Hallandia; nr 18 Axel Oxenstiernas; nr 39 Manham; nr 50

GAMLA PROTOKOLL

Hemstall: nr 64 Sven Eriksson och nr 103 Gustaf Adam Ehrengranat. Till minne av 10-årsdagen utgavs en festskrift.

Den 11 oktober 1933 firades 15-årsdagen av Odd Fellow-Klubbens bildande, med ett klubbansammanträde å Varbergs Hotell - där klubben hade sina sammanträden -, varvid de vid Klubbens konstituerande valda ledamöterna fungerade på sina resp. platser, med undantag av St.M., broder Oscar Nordblom, som var förhindrad närvara, och i dess ställe broder Torsten Laurén tjänstgjorde.

I samband härmed kan nämnas, att då Logen i dag firar sitt 30-årsjubileum, avhåller den sitt 400:de sammanträde.

Ordens veterantecken för 25-årigt medlemskap har tilldelats bröderna Oscar Nordblom, L. O. Collin, Oscar Fehrsen, Eolf Ernwald, Aug. W. Andersson och Birger Svensson.

Logens ekonomi kom genast vid Logens bildande i en gynnsam ställning därigenom, att bland Logens bröder, på frivillighetens väg, insamlades ett belopp på ej mindre än 12.276 kronor, varav 10.000 kronor erlades som engångsbetalning för lokalhyra under 20 år framåt, alltså till utgången av år 1940.

På sin 60-årsdag, den 9 augusti 1936, överlämnade broder Aug. W. Andersson till Logen ett belopp av 500 kronor, vilket skulle utgöra grundkapitalet till en fond, benämnd Födelsedags- och Jubileumsfonden. Donator uttalade den förhoppningen, att bröderna på födelse- och andra bemarkelsedagar måtte ihågkomma fonden med gåvor, så att densamma en gång i framtiden skulle kunna bidra till en lyckligare lösnings av Logens lokalfråga. Födelsedags- och Jubileumsfonden uppgår i dag till kronor 4.807:47, varav framgår att bröderna bär samman donatore värdjen.

På broder Oscar Fehrsens initiativ bildades den 28 augusti 1938 Odd Fellow-Logen nr 83 Vågbrytarens Understödsföreningar "Bröddregåven nr 1" och "Bröddregåven nr 2", avsedda att bereda avlidna medlemm och deras anhöriga snabb och tillräcklig begravningshjälp. Denna utgår med 1.000:-- kronor för varje medlem. Sedan föreningarna bildades hava 15.000:-- kronor utbetalats i begravningshjälp. Understödsföreningarna hava i dag 76 medlemmar. Innan dessa kassor bildades hade Logen i begravningshjälp utbetalat sammanlagt 750:-- kronor.

Logen har under 30-årsperioden erhållit en del donationer och gåvor. Den 28 juni 1917 deponerade broder Aron Knutson hos Drätselkammaren en summa av 500:-- kronor, med föreskrift, att densamma, jämte ränta, tio år därefter skulle överlämnas till i Varberg arbetande Odd Fellow-Loge. Om sådan då inte funnes, skötte Drätselkammaren använda beloppet för närmare angivet välgörande ändamål. När broder Knutson vid Logens inrättande fyra år därefter såg sin önskan om en Loge i Varberg uppfylld, överlämnade han ytterligare 1.000:-- kronor som gåva. - Broder Eolf Ernwald, som avled den 2 april 1933, hade i sitt testamente förordnat, att 500:-- kronor skola tillfalla Logen Vågbrytaren, och skall räntan härpå årligen utbetalas till behövande bröder, eller änka och barn efter avlidna bröder. - På sin 60-årsdag, den 22 augusti 1934, överlämnade

GAMLA PROTOKOLL

-de bröder Oscar Nordblom 500:- kronor, att av Logen förvaltas på sätt som Logen själv har att bestämma. Logen beslutat att donationen skall sammanslås med bröder Ernswalds donation. - Den 8 december 1937 överlämnade bröder Birger Svensson 1.000:- kronor, att vid jultiden utdelas till behövande i staden. - Den 12 januari 1938 överlämnade avlidne bröder Aug. W. Anderssons anhöriga ett belopp av 500:- kronor, som, enligt den avlidnes önskan, tillfördes Logens Födelsedags- och Jubileumsfond.

Under 20-årsperioden hava i understöd utbetalats Kronor 23.468:99, därav i sjukunderstöd kr. 6.162:20; annat understöd till bröderna kr. 2.940:--; till avlidna bröders familjer kr. 3.025:--; till utomstående, i form av kontanter och bränsle till gamla, samt bekämdad åt barn, kr. 9.622:41; samt till Svenska Röda Korset, genom en av storsiren, bröder Ernst Nstjer, år 1939 påbjuden insamling bland Sveriges Odd Fellows, kr. 1.816:38. Dessutom har till behövande Odd Fellows i Finland utsnordnats ett belopp av kr. 1.525:28, vilket dock, på Storlogens tillräddan, ännu ej utbetalats, utan fonderats tillis vidare.

Logens kontanta tillgångar den 31/12 1940 utgjorde kronor 47.801:13, fördelade på följande fonder:

Allmänna Fonden -----	"	12.333:59	
Änke- och Pupillfonden -----	"	12.024:98	
Understödsfonden -----	"	4.279:73	
De Gamles Fond -----	"	1.252:01	
Representationsfonden -----	"	34:39	
Lokalfonden -----	"	8.395:40	
Födelsedags- och Jubileumsfonden -----	"	4.792:47	
Klof Ernswalds- och Oscar Nordbloms Donationsfond -----	"	3.163:23	samt
Fonden för Finlands Odd Fellows -----	"	1.525:28.	

I stort sett har Logen haft en god och lycklig utveckling under de gångna 20 åren, och det är ett varmt hoppas, att detta framåtskridande skall fortsätta även under kommande år.

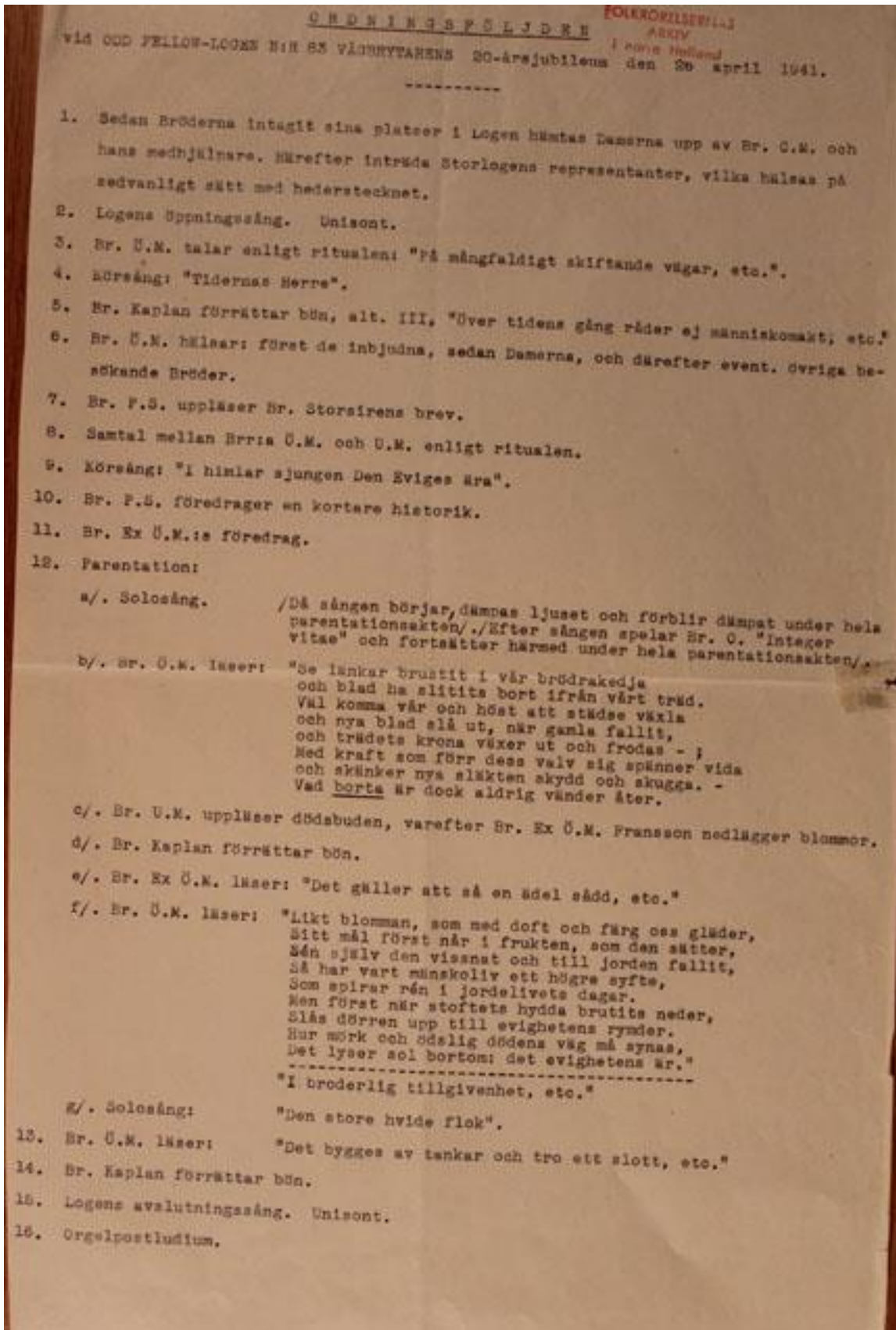
*Originaltestamentet över
stiftelsen 1936 hos bröder
Birger Svensson Oscar Nordblom
företagare till för ett fall -
Logen i Västerås skall över-
lämnas ett belopp av 2000
Kronor*

*Stämning i
Logen*

*Plas av medlems i
historikerna för Logen
St. 1936-1937*

Viktor J. J. J. J.

GAMLA PROTOKOLL

[Retur Register](#)

1944-11-05

*Minnestal över
2 avlidna bröder*

GAMLA PROTOKOLL

Minnestal.

5/11 1944

De tvenne Odd Fellowbröder, vars välkända namn vi nyss hört nämnas och kring vilkas minne vi i dag samlats, rycktes bort från vår krets, den ene i sin ålders gryende höst, då han efter ett gott dagsverke njöt dess frukter, den andre mitt uppe i sin väldiga mannagärning i brottning med problem, som pockade på lösning till båtad för alla de många, om vilka han hade en aldrig sviktande omsorg.

Åke Jönsson, hur gärna se vi inte för vår inre blick den fryntlige, vänlige Odd Fellowbrodern, som under sin krafts dagar var en trägen medarbetare i vår ordensgärning, där vänskap och människokärlek äro strålande ljuspunkter över vårt vittomfamnande arbetsfält, som aldrig skall förmörkas av hatets och hämnens dystra skuggor. Åke Jönsson hade ett liv av trägen möda och pliktuppfyllelse bakom sig, när han trädde över gränsen till det stora okända. Hans gärning bar prägel av gedigenhet och vederhäftighet och hans tal, till vilket man gärna lyssnade, var den erfarne och kloke mannens. Jämsides med sitt arbete kom han att ägna sina krafter åt, förutom mera yrkesbetonade sådana, ideella sammanslutningar, som lågo våra ordensideal nära. Jag vågar därför tro, att Åke Jönsson här fann sig väl till rätta bland ordensbröder av samma sinne och hjärta, liksom jag kan betyga, att han här var varmt avhållen och uppskattad för sin insats i vårt brödrabund. En god gärning dör icke, ty den lyfter sinnet upp mot ljuset, mot solen, utan vilken intet liv är, och därför skall Åke Jönssons namn i tacksamhet minnas och bevaras långt in i den den dimhöljda framtiden.

Birger Svensson, vilket namn skulle jag väl kunna föra fram, som inom vår stad och bygd ägde den klangen och som hos alla och en var förde tanken till stordåd, till en man, för vilken inga omöjligheter syntes föreligga. Skulle man skildra hans levnadsgärning, bleve det för den därom ovetande en saga, liknande den som i barnåren tjugat oss om den fattige herdegossen som blev en rik och mäktig kung. Vi äro alla barn i så måtto, att vi gärna lyssna till en hjältesaga och vem täljer oss en bragd inom våra landamären som framkallar vår varma beundran och uppriktiga erkännande lik den, som är bunden vid namnet Birger Svensson. När vi värdesätta hans insats i detta brödrasamfund, där han liksom på alla andra områden varit en dominerande gestalt men dock en ödmjuk tempelvärd såsom en god Odd Fellow ägnat och anstår, så är det ofrånkomligt att se denna hans insats mot bakgrunden av den väldiga arbetsbörda, som vilade på hans axlar och det sjudande liv, som hans initiativrikedom och förutseende skapade omkring sig och där han älskade att dväljas mitt uppi. Det var en dubbelt värdefull prestation han utförde, när han ägnade denna loge sin aktiva medverkan i trots av sin strängt upptagna

GAMLA PROTOKOLL

tid. För all den högtid och varmt uppskattade glädje han här under gångna år skänkt Odd Fellowbröderna av sin gedigna och varmhjärtade personlighet stå vi alla eniga i vördnad och tacksamhet. Visst skulle vi velat länge än glädja oss åt hans närvaro i vår krets, men den högstes vilja måste ju ske och vilan är ljuv för ett stackars slitet hjärta. Gick han enligt vår mening för tidigt bort så kunna vi om honom sjunga som om den unge hjälten i Fänrik Ståhls sägner: Långt var det liv han levat dock, om liv är bragd. En gudabenådad människa har med Birger Svensson gått bort.

Höstlöven falla i dessa dagar och deras dystra melodi är buren av sorg och vemod, där den ljuder kring de k äras gravar, men allhelgonadagens fridsamma budskap i kyrkklockornas vänliga toner må vara en mild och trösterik hälsning till sörjande hjärtan. Ännu en vår skall gry, nya liv skola väckas och vi skola inför naturens underbara pånyttfödelse glömma att intet svar kom på den fråga, som av darrande läppar ställdes: Varför? Vi skola bättre förstå, att vad som sker icke är efter vår vilja, livets och dödens hemlighet blir oss alltjämt förborgad.

Men hur ensam och fattig man än kan känna sig i sorgens stund, en rikedom äger man förvisso, om man i sitt hjärta bär minnet av en älskad bortgången, ett minne, som lever ljusomstrålat, välsignat.

Retur Register

1961-04-22

ODD-

Fellowlogen

Nr 83

Vågbrytarens

40 - årsjubileum

FOLKRÖRELSENAS
ARKIV
i norra Halland

65/290

INBJUDAN

till

Logens nr 83 Vågbrytaren

40-årsjubileum

19 $\frac{22}{4}$ 61

Logen nr 83 Vågrytaren

I. O. O. F. av Sverige

Firar sin 40-åriga tillvaro med Högtidsloge
å Stadshotellet i Varberg

Lördagen den 22 april 1961 kl. 17.30
(Obs. dagen)

Bröder av alla grader med Damer inbjudas att deltaga.
Efter högtidslogens slut anordnas gemensam middag
till ett pris av 24:— kr. inkl. viner, kaffe och service.
Kläddel: Högtidsdräkt (vit väst).

Anmälan om deltagande senast måndagen den 10 april
till portieren Stadshotellet, Varberg tel. 100.

Inbjudan har utgått till våra vänner i Danmark och
Norge samt till våra grannloger och väntar vi oss stor
tillslutning från dem.

I förhoppning att så många som möjligt möter upp
hälsar vi alla hjärtligt välkomna.

Broderligen

Arthur Pamp
O. M.

Allan Johansson
P. S.

Program

- 1 Musik
- 2 Hälsningsanförande
- 3 Solosång, Lovsång av Berthoven
- 4 Högtidstal
- 5 Recitation
- 6 Körsång
- 7 Historik
- 8 Utdelning av veterantecken
- 9 Psalm (Vår Gud är oss en väldig borg)
- 10 Musik

GAMLA PROTOKOLL

65/270

Vid Vågbrytarens sammanträde den 25 April 1959 höll Ex.C.M.Olof Österberg följande anförande.Uppgifterna hämtade ur anteckningar förvarade i logens arkiv:

Det har nu förflutit 40 år sedan Odd-Fellow klubben i Varberg bildades i anledning härav vill jag nu göra en återblick.

Redan för ungefär 53 år sedan gjordes ett försök att bilda en Odd-Fellow klubb i Varberg i syfte att samla i Varberg bosatta bröder till en gemenskap och med framtida mål att stifta en egen loge. Försöket ledde inte till något resultat och detsamma blev förhållandet med en ny ansats några år därefter.

Först år 1918 gick önskingarna i uppfyllelse, i främsta rummet tack vare Br.Oscar Pehrsons målmedvetna ingripande.Efter förhandlingar med vederbörande myndigheter sammankallade br.Pehrson intresserade ordensbröder till ett sammanträde den 26 Juni samma år.Vid detta sammanträde beslöt de närvarande enhälligt att bilda en klubb för senare övergång till Odd-Fellow loge.Det uppdrogs åt bria Oscar Pehrson, Aug.W.Andersson, Hugo Carlberg, Oscar Nordblom och Birger Svensson att såsom stiftare och preliminär styrelse hos Br.Storsiren anhänga om vederbörligt tillstånd samt vidtaga övriga förberedelser.

Tre månader därefter hade stiftarna hunnit så långt med sitt arbete, att de kunde sammanträda för att konstituera klubben.Denna för Odd-Fellow bröderna i vår stad så betydelsefulla tilldragelse inträffade den 29 sept 1918.Stiftarna invalde därvid i klubben nio bröder, från vilka ansökningar inkommit.Klubben räknade alltså vid sin start 14 medlemmar.Omedelbart därefter hölls det första klubbssammanträdet, varvid som första ärende förekom val av styrelse.Helt naturligt blev klubbens stiftare enhälligt utsedda och mandatfördelningen blev följande:ordförande Oscar Pehrson, vice ordförande Aug.W.Andersson, protokollsekreterare Hugo Carlberg, skattmästare Oscar Nordblom och finanssekreterare Birger Svensson.Alla dessa äro nu döda, men för de äldre bröderna, som tillhörde logen under dessa stiftares livstid, frammanas säkerligen nu minnet av dessa färgstarka personligheter.Deras betydelse för logens verksamhet kan inte nog uppskattas.

Med ett undantag kvarstod dessa bröder på sina poster under klubbens treåriga tillvaro och blevo därefter den nya logens ämbetsmän.Vid det första klubbssammanträdet erhöi klubben det välklingande, betydelsefulla och i alla avseenden lämpliga namnet VÅGBRYTAREN.Detta utmärkta förslag framfördes av br.Sigfrid Nilsson.Samma dag överlämnade br.Aug.W.Andersson som gäva till klubben en balloteringslåda, samma som fortfarande användes i logen, och br.Gösta Bolanderförlade klubben ett dokumentaskrin, vilket vi fortfarande använder för våra ritualböcker.

Vid det andra sammanträdet, den 23 Oktober, inkom från Axel Fr.Österberg ansökan om inträde i klubben.Han blev klubbens förste s.k."halvbroder", vilket alla i klubben intagna medlemmar, som icke tidigare blivit invigda i en Odd-Fellow loge, kallades.Han blev också omedelbart klubbens organist.

Arbetet i klubben Vågbrytaren ordnades i möjligaste mån logemässigt.För sammanträdena utarbetades en arbetsordning och för receptionerna en enkel med värdig ritual.Ej sällan förekom föredrag och uppläsningar, alla ägnade att fördjupa bris uppfattning om Odd Fellows grundsatser och mål.Det första föredraget hölls den 13 Nov.1918 av br.Sigfrid Nilsson över ämnet "Odd-Fellowbrödernas plikt mot sig själva och Orden samt Odd Fellow skapets religion".Liggare upprättades och varje broder fick liksom nu anteckna sig.Glömde man detta, räknades man som icke närvarande och så är ju förhållandet även nu.

Under såväl sammanträden som samskväm hade alla en stark känsla av att de förenades i ett sant och verkligt brödraskap.Under det första året, då Hugo Carlberg tillhörde klubben, hördes ofta hans allsynt praktfulla tenor tillsammans med Sigfrid Nilssons djupa, maktiga bas i gluntar och andra duetter.Dessa sångares strålande humör gjorde jämte sången och ofta improviserade skämtsamma tal, bl.andra av Birger Svensson, dessa kvällar till verkliga högtidsstunder.Klubbmästaren, Gösta Bolander, gjorde också allt för att bröderna skulle trivas.

GAMLA PROTOKOLL

Men inte endast broderlig samvaro stod på klubbens program. Redan för:a julen kunde klubben ordna en julutdelning till stadens fattiga. Ser man på det dåvarande penningvärdet och det ringa antalet medlemmar i klubben, måste man beundra brödernas offervillighet. Den första julutdelningen omfattade 600 kr. Omräknat till nuvarande penningvärde och med hänsyn till det starkt ökade medlemsantalet i vår nuvarande loge, skulle en sådan insamling motsvara mellan 6000-7000 kr. vilket vi långt ifrån uppnår per år. Ytterligare en insamling företogs för anskaffande av nödiga inventarier, tjänstemannabord m.m. Samtliga dessa inventarier användas fortfarande i logen.

Klubbtiden var emellertid endast en förberedelse-tid. Konstituerandet av en egen loge i Varberg stod som första förutsättningen för ett verkligt Odd-Fellow arbete och var målet för klubbmedlemmarna. Första villkoret för att nå detta mål var ett tillfredsställande ordnande av lokalfrågan. De lokaler i Varbergs hotell, som välvilligt ställts till förfogande, kunde inte anses tillfyllest. Ärendet upptogs första gången till behandling den 12 Mars 1919. Vid sammanträde den 2 April utsågs brr. Aug. W. Andersson, Birger Svensson och Sven Linder att förbereda ärendet och framlägga förslag. Kommitterade kom snart till den uppfattningen, att enda utvägen till lösning av lokalfrågan vore i samarbete med en beredning, som Frimurareföreningen Fyrbåken tillsatt för liknande ändamål. Redan den 28 Maj samma år framlades förslag i ärendet. Enligt detta skulle gemensam lokal inredas i Stadshotellens vindavåning enligt ritningar av stadsingenjör C.A. Lagerqvist. Kostnaderna för lokal och inredning beräknades till c:a 20,000:- kr.

Den 14 April 1920 kunde kommitterade framlägga definitivt förslag till Sverenskommelse med drätselkammaren och frimurarna. Enligt detta skulle logen till Frimurareföreningen erlägga ett belopp av 10,000:-kr. För detta skulle logen ha rätt att under 20 år kostnadsfritt använda ordenslokaler och möbler. Kostnaderna för lokalernas uppvärmning, belysning och städning skulle delas i förhållande till antalet sammanträden. Upplåtelsen av lokalerna gällde till utgången av år 1949.

I och med denna Sverenskommelse var alltså lokalfrågan ordnad. Med det gällde att anskaffa de 10,000:- kr., som klubben förbundit sig att betala. Några pengar fanns inte. Lån syntes vara enda utvägen. Då föreslogs att ~~att~~ förbruk skulle göras med frivillig teckning av bidrag, för att minska lånesumman. Br. Birger Svensson tog hand om teckningarna. Efter ungefär en månad, närmare bestämt den 26 April 1920, då brr. var samlade för att fira Odd-Fellow ordens högtidsdag, kunde han meddela att han på sin lista hade ett tecknat belopp på inte mindre än 12,275:- kr. Genom Birger Svenssons enastående förmåga att sköta insamlingen och den storartade offervilligheten från klubbmedlemmarnas sida-teckningarna voro från 2000 kr. högst ned till 125 kr. allt efter råd och lägenhet-var lokalfrågan löst utan skulder och med hyran betald under 20 år.

Nu kunde Vågbrytarbröderna inrikta sina strävanden på logens konstituerande. Styrelsen anmodades ingå till Storsiren med anhållan om fribrev samt hemställan om hans medverkan vid lokalinvigning och logeinstitution den 26 och 27 April 1921. Sedan Storsiren lämnat bifall härtill kunde brr. besluta att Odd-Fellow klubben skulle upphöra. Detta skedde den 29 Mars 1921. Klubben hade då 38 medlemmar.

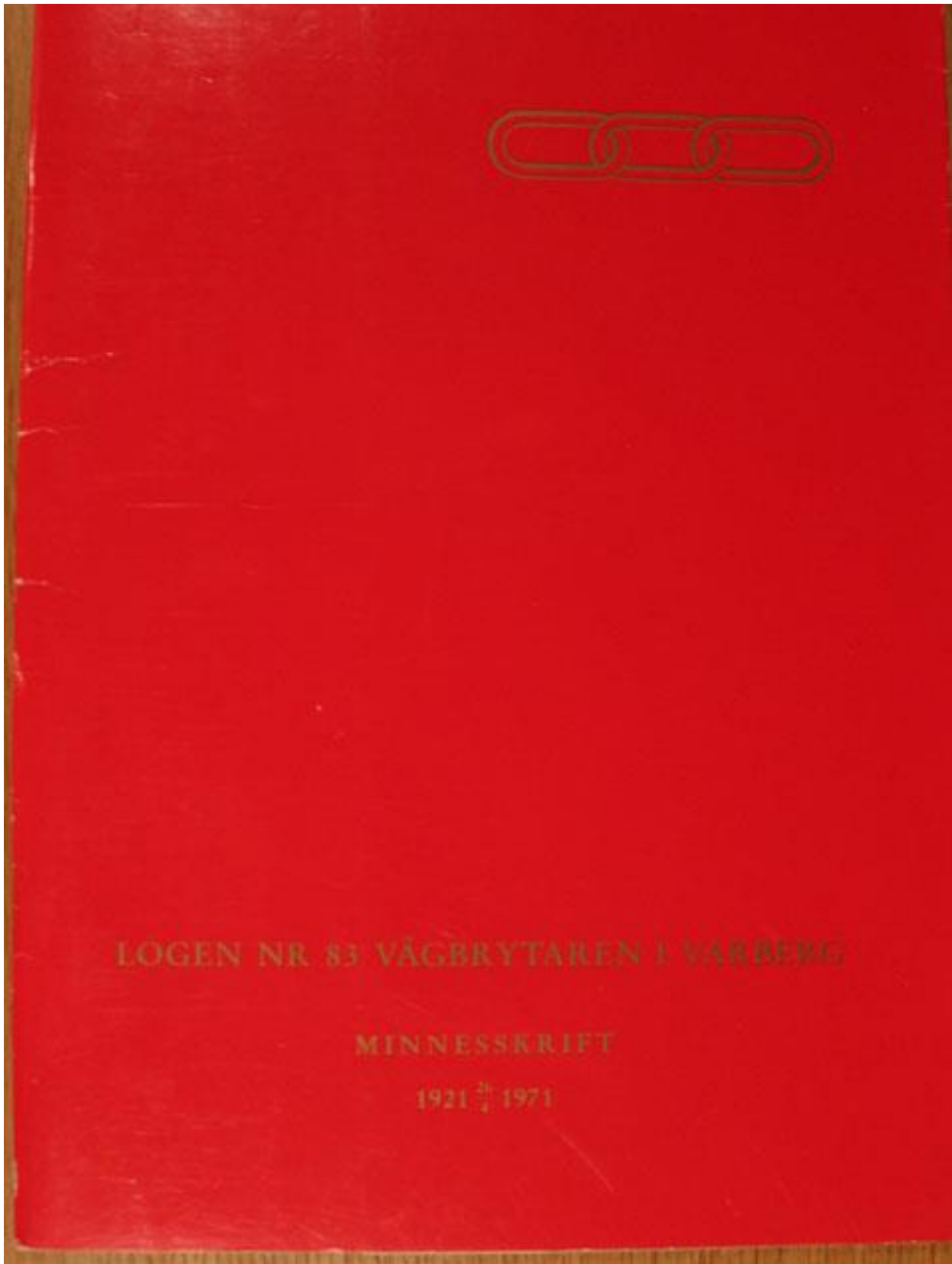
Med största intresse mötsåg nu alla klubbmedlemmarna den dag, då logen den nya Vågbrytaren skulle träda i stället för klubben. Den nya logen, nr 83 i raden av svenska loger, instituerades tisdagen den 26 April 1921 av Storsiren br. Wilhelm Laurentz, assisterad av D.D.S.S. för västra distriktet, br. Hugo Brusewitz, och Ämbetsmän från Lägre Gothia samt från loger i Göteborg och Halmstad.

En återblick på Odd Fellowklubbens i Varberg verksamhet ger anledning till tacksamhet mot dem, som under hängivet arbete för Odd Fellow här i Varberg, såg som ett mål för kommande tider en aldrig sinande ström av Vågbrytarbröder, besjälade av fast vilja, ungdomlig håg och varm tillförsäkring om det godas seger. Så må vi då gå framåt mot **vänskap, kärlek och sanning.**

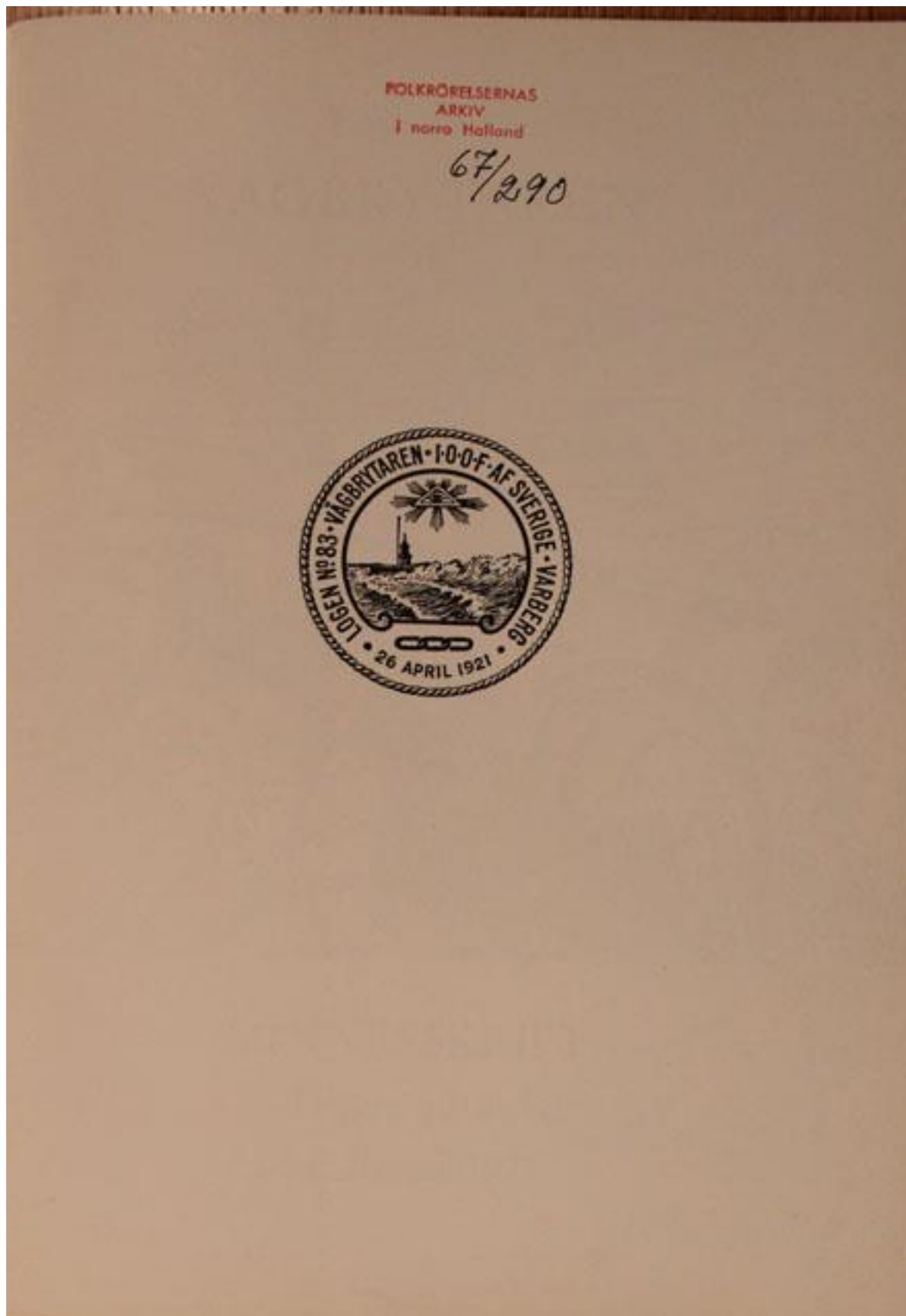
[Retur Register](#)

1971-04-26

ODD-
Fellowlogen
Nr 83
Vågbrytarens
50 - årsjubileum

GAMLA PROTOKOLL

Logen nr 83

VÅGBRYTAREN

MINNESSKRIFT

vid logens 50-årsdag

den 26 april 1971

Historik

vid logen nr 83 Vågbrytarens 50-årsdag
den 26 april 1971

Den 26 april 1971 har 50 år förflutit sedan Odd Fellow-logen nr 83 Vågbrytaren instiftades. Den är en av de 150 loger, som den svenska Odd Felloworden omfattar.

Odd Fellow-ordens uppkomst är inte med säkerhet känd, men namnet är engelskt. Troligen bildades Orden i England år 1537. Den engelska Orden står dock inte längre i förbindelse med den amerikanska Orden, som numera är utgrenad över större delen av det övriga Europa samt Amerika och Australien.

En engelsman vid namn Thomas Wilday, som i början av 1800-talet utvandrade till Amerika, hade tidigt blivit varmt intresserad för Ordens utveckling och dess ideella strävanden. Han lyckades den 26 april 1819 stifta den första amerikanska Odd Fellow-logen i Baltimore. Tack vare hans stora energi gjorde Orden betydande framsteg, nya loger bildades, och år 1824 konstituerades Förenta Staternas Storloge, vilken år 1879 antog namnet Suveräna Storlogen.

Från början räknades de amerikanska logerna såsom grenar av det engelska stamträdet, men år 1842 lösgjorde sig den amerikanska orden från moderlogen i England och antog benämningen The Independent Order of Odd Fellow — förkortat I.O.O.F. — eller översatt till svenska Den oberoende Odd Fellow-orden.

Orden utbredde sig sedan ganska snabbt över den nordamerikanska kontinenten, såväl i Förenta Staterna som i Canada.

År 1870 fördes Orden över till Tyskland, varefter den så småningom spred sig till de flesta av Europas länder.

LOGENS STIFTARE
OCH FÖRSTA VALDA ÄMBETSMÄN

År 1884 instituerades den första svenska logen Scania i Malmö. Detta skedde den 29 oktober, och detta datum blev alltså dagen för Ordens införande i Sverige.

Den närmaste påbyggnaden på logerna utgöres av lägren. Läger och loger har emellertid en från varandra helt fristående administration. Den uppgift, som lägren har i Odd Fellow-arbetet, är att hos intresserade bröder fördjupa och föra vidare Odd Fellows grundsatser. Det första svenska lägret bildades i Malmö år 1891 och fick namnet Suecia. För närvarande finns i Sverige 18 läger, som vart och ett har sitt distrikt, och till vilket de inom vederbörande distrikt belägna logerna är anslutna. Logen Vågbrytaren tillhör sålunda lägret nr 4 Gothia i Göteborg, där inte mindre än 60 st av logens bröder är medlemmar. Härtill kan nämnas att vår nuvarande övermästare Carl-Erik Hansson är tjänsteman i lägret.

För att bli medlem i ett läger fordras att dels ha innehaft tredje logegraden i minst tre år eller att ha varit valämbetsman i minst ett år, dels ha visat särskilt intresse för Odd Fellow-arbetet och Ordens ideella syften.

Över samtliga loger står den svenska Storlogen. Den har fått sin makt och myndighet genom ett fribrev, utfärdat av Ordens högsta myndighet, Suveräna Storlogen I.O.O.F. i Amerika.

Den svenska storlogen instituerades år 1895 med Wilhelm Laurentz som förste svenske storsire. Efter honom övertogs detta höga och ansvarsfulla ämbete av Bengt J:son Bergqvist under åren 1924—1936, Ernst Höijer åren 1936—1955, Ivar Dahlgren åren 1955—1970 och därefter vår nuvarande storsire Tore Norrby.

Storlogens uppgift är att sammanhålla, leda och övervaka alla samfund, tillhörande Odd Fellow-orden i Sverige. Utan Storlogens medgivande kan inom dess jurisdiktion icke bildas någon ny loge.

På sätt och vis skulle storlogen kunna betraktas som en riksdag i smått.

Många Odd Fellow-bröder har säkerligen funderat över hur Ordens namn uppkommit. Meningarna härom är mycket delade. Med en enkel översättning är väl innebörden av namnet i dess nuvarande språkform "Ensamma kamrater". För undertecknad synes det dock som om Ex Ö.M. broder Edgar Thunströms, Malmö, djupare förklaring innehåller en starkt appellerande motivering. Han menar "att Ordens namn uppkommit därav, att medlemmarna avlade, som det hette då, 'Ad and Wed', ed och säkerhet. Det ligger nära till hands att män, som hålla samman genom 'ad and wed', skulle kallas 'Ad and Wed Fellows', som sedan i dagligt tal förkortades till 'Ad Fellows' alltså eds-kamrater. Uttrycket är visserligen gammalengelska, men även om man tar ordet ed som det nu stavas, oath, så kan även det ge anledning till samma tanke".

Den starka internationella utbredning, som kännetecknar Odd Fellow-orden, måste ha sin grund i ordens ursprungliga syftemål:

att ekonomiskt stödja och hjälpa bröderna, så att ingen skall behöva lida nöd;

att moraliskt påverka och förädla medlemmarna;

att utvidga brödrakretsen, så att Ordens ideal omfattas av allt fler människor.

Välgörenhet inom Orden och logen är en anbefalld plikt för alla bröder, men under senare tid har — särskilt här i Sverige — samhället övertagit en hel del av de hjälpåtgärder, som tidigare vidtogs inom Orden. Härav följer att Orden och logerna alltmer kunnat bidra med yttre välgörenhet, såväl inom som utom egna landet.

Vi kan alla glädja oss åt tanken, att vi tillhör ett stort samfund, utbredd över hela jorden, i vilket vi ingår som verksamma krafter för höga och ljusa ändamål. Den vackra, inspirerande Odd Fellow-sym-

bolen i form av tre länkar skall ge oss en påminnelse om att hela Odd Fellow-ordens verksamhet grundar sig på hängivet arbete i vänskap, kärlek och sanning.

Dessa ideal var vägledande, då för ungefär 55 år sedan ett försök gjordes i Varberg att bilda en Odd Fellow-klubb i syfte att samla i staden bosatta personer med intresse för Odd Fellows idéer och bildande av en loge. Först år 1918 gick önskningarna i uppfyllelse, i främsta rummet tack vare Oscar Pehrsons energiska arbete. Efter förhandlingar med myndigheter och intresserade personer kallade br Oscar Pehrson till ett sammanträde den 26 juni samma år. De närvarande beslöt då enhälligt att bilda en klubb för senare övergång till Odd Fellow-loge. Det uppdrogs åt bröderna Oscar Pehrson, August W. Andersson, Hugo Carlberg, Oscar Nordblom och Birger Svensson att såsom stiftare och preliminär styrelse hos broder Storsiren anhålla om vederbörligt tillstånd samt vidtaga övriga förberedelser. År 1919 avflyttade br Hugo Carlberg från Varberg och som ersättare för honom utsågs då broder Elof Ernwald, som alltså även kan räknas till logens stiftare.

Dessa Odd Fellow-klubbens stiftare var väl kända personer i Varberg. Oscar Pehrson, fattigvårdsstyrelsens ordförande under många år, var ägare till en av stadens mest kända köpmanshus, där många av såväl stadens som landsbygdens husmödrar gjorde sina inköp. I OP:s rymliga gårdsstall ställde jordbrukarna sina hästar, då de besökte staden. Säkerligen gjorde de även då och då ett besök hos "Färgarns", August W. Andersson, för att till hustru, fästmö eller barn inhandla några vackra tyger i den välförsedda tygaffären eller för att få sina garner färgade. Sedan gjorde de kanske ett besök nere vid hamnen i Hugo Carlbergs exportaffär, där varbergsfiskarnas fångster salufördes och exporterades bl. a. till Tyskland. Nere vid hamnen fanns också stadens största grossistfirma, en kolonialvaru-

firma med såväl import som export av säd, kryddor och andra kolonialvaror. Ägaren till denna var Oscar Nordblom, som också var stadens brandchef i många år. Den första brandbilen i Varberg var en gåva från honom. Den mest kände av Odd Fellow-klubbens stiftare blev Birger Svensson, som startade och utvecklade stadens största industriföretag, Monark, vars produkter i form av cyklar, motorcyklar, båtar m. m. är väl kända i såväl Sverige som våra grannländer. Slutligen bör också nämnas att broder Elof Ernwald var en uppskattad fotograf i Varberg, som bl. a. bidrog med fotografier till den minnesskrift, som vid logen Vågbrytarens 10-årsjubileum utarbetades och författades av dåvarande undermästaren Axel Fredrik Österberg.

Den 29 september 1918 hade stiftarna hunnit så långt med sitt arbete, att de kunde sammanträda för att konstituera klubben. De invalde i klubben nio bröder, och vid sin start kunde därför klubben räkna 14 medlemmar. Vid det första sammanträdet valdes styrelse, och naturligt nog utsågs de ovan nämnda stiftarna med br Oscar Pehrson som ordförande, Aug. W. Andersson vice ordförande, Hugo Carlberg protokollssekreterare, Oscar Nordblom skattmästare och Birger Svensson finanssekreterare.

Alla dessa stiftare är nu döda, men för äldre bröder, som tillhörde logen under dessa stiftares livstid, frammanas säkerligen nu minnet av dessa färgstarka personligheter. Deras betydelse för logens verksamhet kan inte nog uppskattas.

Vid det första klubbssammanträdet erhöll klubben det välklingande, och i alla avseenden lämpliga namnet VÅGBRYTAREN. Detta goda namnförslag lämnades av br Sigfrid Nilsson, även han en välbekant och uppskattad person i samhället. Som skicklig veterinär blev han känd och värderad långt utanför stadens gränser.

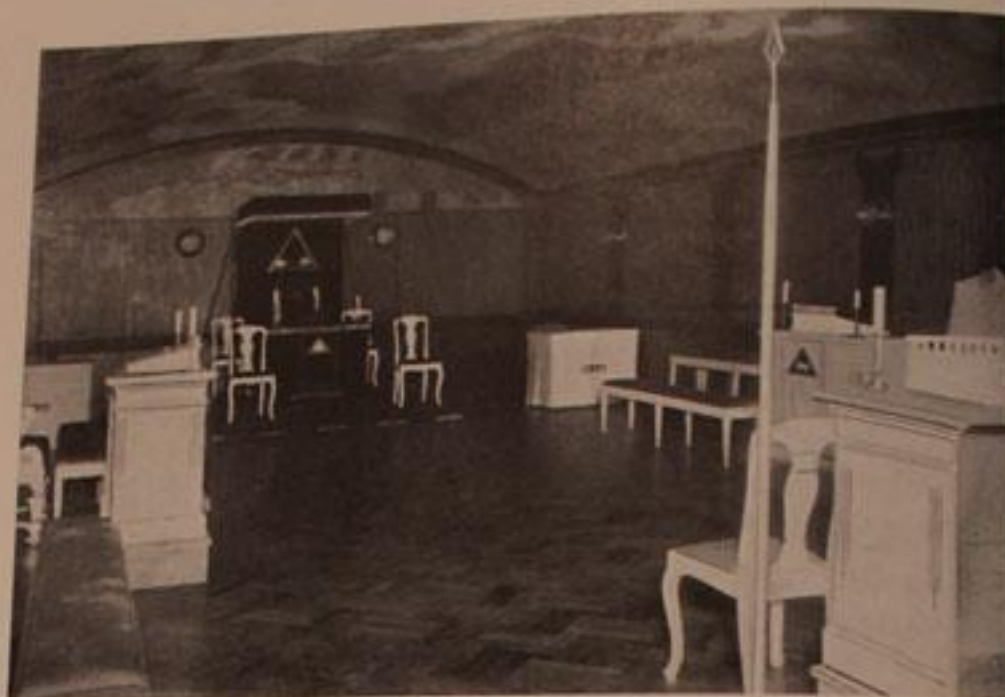
Mången Odd Fellow-broder har säkert någon gång styrt sina steg ner till vågbrytaren i hamnen, då stormen i vrede piskat kust och

hamn, då bränningarnas larm låtit som rop i ångest och smärta. Bakom vågbrytarens fasta stenbarriär har då kanske en känsla av trygghet lockat fram kärleken till hembygden, till kusten och havet, som vore det solen som bröt fram, först i bleka strimmor men till slut i härlig glans. På liknande sätt må också namnet VÅGBRYTAREN, då vi bröder uttalar detta, påminna oss om, att vi alla bakom Odd Fellows murar — i vår loge — kan finna ett kamratskap och en vänskap, som kan bli liksom ett skydd mot kärlekslöshet, mot hat och kiv, mot lögn, ofördragsamhet och själviskhet.

Arbetet i klubben Vågbrytaren ordnades i möjligaste mån logemässigt. För sammanträdena utarbetades en arbetsordning och för recipienterna en enkel men värdig ritual. Denna ritual liksom Odd Fellow-ordens och logernas ritualer får icke yppas för obehöriga. Orsaken härtill är icke att söka i någon strävan efter hemlighetsmakeri utan endast i det förhållandet, att Odd Fellow-orden vill undvika negativa synpunkter och åsikter från utomstående personer.

Klubbmedlemmarnas strävan var dock att få övergå till en verklig loge. Först med konstituerandet av en loge kunde ett verkligt Odd Fellow-arbete börja. Första villkoret för detta var lämplig och acceptabel logelokal. En kommitté tog kontakt med frimurarföreningen Fyrbåken för att om möjligt kunna lösa lokalfrågan gemensamt. Redan samma år framlades förslag i ärendet. Resultatet blev att gemensam lokal kunde inredas i Stadshotellets vindsvåning enligt ritningar av stadsingenjör C. A. Lagerqvist. Kostnaderna för lokal och inredning beräknades till cirka 20.000 kronor. Härav skulle Odd Fellow-klubben anskaffa hälften. Tack vare Birger Svenssons energiska arbete med insamlingslista var erforderligt belopp snart tecknat.

Den lokal, som på detta sätt erhöles, har under de gångna 50 åren på ett värdigt och vackert sätt givit bröderna en känsla av Odd Fellow-anda och gemenskap.

Rekvisitarum och omklädningsrum har dock under de gångna åren fram till 1970 varit i minst sagt bristfälligt skick. Med hyresvärdens — frimurarföreningen Fyrbåken — tillstånd har ett värdefullt och utmärkt iordningsställande av dessa lokaler ägt rum under detta år. Kastellanerna brr Stig Håkansson och Bo Andersson har i samband härmed nedlagt ett stort arbete för att nå det goda resultat, som vunnits.

Det samarbete, som ända sedan klubbens tid ägt rum med frimurarföreningen Fyrbåken vad gäller lokalen och även annat, har alltid varit det bästa, och logen Vågbrytaren hyser givetvis den förhoppningen, att ett gott förhållande skall råda även i framtiden. Vid upprepade tillfällen under de gångna åren har emellertid tankar och förslag framförts om anskaffande av egen fastighet. Ett eget Odd Fellow-hus skulle säkerligen på ett värdefullt sätt underbygga intresset för

Orden och logen. Redan tidigt bildades för detta ändamål en lokal-fond, men tyvärr har denna fråga ännu icke kommit närmare en lösning. — Må vid detta tillfälle framföras förhoppningen, att vågbrytarbröderna i en framtid skall kunna glädja sig åt att få flytta in och arbeta i egna lokaler.

Sedan lokalfrågan lösts kunde klubbens medlemmar inrikta sig på logens konstituering. Styrelsen anmodades ingå till Storsiren med anhållan om fribrev samt hemställan om hans medverkan vid lokal-invigning och logeinstitution den 26 och 27 april 1921. Den nya logen, nr 83 i raden av svenska loger, instituerades tisdagen den 26 april 1921 av Storsiren br Wilhelm Laurentz, assisterad av D.D.S.S. för västra distriktet, br Hugo Brusewitz, och ämbetsmän från lägret nr 4 Gothia samt från loger i Göteborg och Halmstad.

En återblick på de nu gångna 50 åren ger anledning till tacksamhet mot en lång rad bröder, som på olika poster nedlagt ett hängivet arbete för logen Vågbrytaren. Som övermästare har under den förflutna tiden tjänstgjort följande bröder:

Oscar Pehrson,
August W. Andersson,
Sigfrid Nilsson,
Birger Svensson,
Oscar Pehrson,
Axel Fredrik Österberg,
Gustav Fransson,
Eskil Lundén,
Gustaf Almqvist,
Gustav Palm,
Alrik Smedman,
Olof Österberg,
Stig Borgström,

Folke Andersson,
Bengt Andersson,
Arthur Pamp,
Wigert Nilsson,
Enok Jönsson och
Carl-Erik Hansson

vår nuvarande övermästare.

Flera av dessa övermästare har varit inte bara hängivna Odd Fellow-bröder utan också färgstarka personligheter, som med eminent förmåga verkat för Odd Fellows mål och logen Vågbrytarens utveckling.

Men inte endast de nu uppräknade övermästarna har i hängiven anda verkat för logen under de gångna åren. Det skulle dock bli en alltför lång uppräkning av namn, om alla de nitiska ämbetsmän och tjänstemän, som logen i dag står i tacksamhetsskuld till, nu skulle nämnas. Utan jämförelse framstår dock en broder som ett enastående exempel på vad pliktuppfyllelse är, och jag är förvissad om att ingen kommer att känna sig förbigången, om hans namn nämnes. Broder Visbur Bergstrand var protokollssekreterare oavbrutet under 23 år 1932—1954. De övermästare, som hade förmånen att ha honom som protokollssekreterare — och däribland är undertecknad — kan vittna om, att en pålitligare medhjälpare var inte tänkbar.

Ordens rituella verksamhet bygger mycket starkt på musikalisk beledsagning. Detta fordrar en kunnig och pålitlig organist. Under de senaste 25 åren har broder Åke Ljunggren tjänstgjort på denna betydelsefulla post, som han skött på ett föredömligt sätt. Broder Ljunggrens skickliga och trogna pliktuppfyllelse vid orgeln är värd vår beundran och uppskattning.

Logen Vågbrytaren har också under årens lopp på den krävande ceremonimästarposten kunnat placera bröder, som med verklig in-

levelse och dramatisk kraft bidragit till att göra receptionerna till oförglömliga högtidsstunder. Att i detta sammanhang nämna någon särskild skulle innebära ett förbiseende av de andra, varför det tack, som nu framföres till dem i lika grad gäller dem alla, bröderna

Sigfrid Nilsson,
Gösta Bolander,
Gustav Fransson,
Alf Paulson,
Patrick Nilsson,
Alrik Smedman,
Stig Borgström,
Rune Wadsten och
Carl-Erik Hansson.

Nu tjänstgörande ceremonimästare är broder Yngve Axbom.

Under de år, som nu förflutit, har logen vid flera tillfällen fått mottaga besök av Odd Fellow-ordens högsta ledare. Såväl Storsirerna som tjänstgörande distriktsdeputerade storsirerna i västra distriktet och andra storlogerepresentanter har i samband med ämbetsinstallationer och inspektioner hedrat logen med sin närvaro. Vid 40-årsjubileet den 22 april 1961 hade logen nöjet att hälsa välkommen storlogerepresentanten, huvudpatriarken broder Emil Jacobsson från lägret nr 4 Gothia, som höll högtidstalet och därvid erinrade om Odd Fellows verksamhet i brödrakärlekens tjänst och om dess strävan att skapa fred och försoning mellan folken. Broder Jacobsson utdelade även veterantecken till några bröder, som varit medlemmar i 25 år.

I dag på logens 50-årsdag kan, med stor tillfredsställelse för oss alla, tre bröder tilldelas det mycket hedrande och ovanliga jubelveterantecknet, vilket tilldelas bröder, som tillhört Odd Fellow-orden i 50 år. Med glädje nämner vi bröderna Eric Bolander och David Larsson, vilka varit vågbrytarebröder alltifrån logens bildande, och

broder Sven Leijon med tidigare medlemskap i annan loge. I detta sammanhang bör även nämnas broder Erik Franzén, som varit Odd Fellow-broder sedan 1918 och sålunda är jubelveteran sedan 3 år tillbaka.

Veterantecken efter 25 års medlemskap har under årens lopp tilldelats c:a 60 bröder. Några av dessa finns inte längre ibland oss, men må vid detta tillfälle alla dessa veteraner minna om trogen och uppoffrande verksamhet i Odd Fellows tjänst.

I samband med tillkomsten av de s.k. "vänorterna" efter det sista världskriget har angenäma kontakter slutits mellan logerna nr 69 Lorenzen i Haderslev, nr 15 Kongshaug och nr 48 Faerder i Sandefjord. Vågbrytarbröder har vid skilda tillfällen besökt logerna i dessa vänorter i Danmark och Norge, och vi här i Varberg har fått mottaga besök från dessa. Så kan nämnas att vid 40-årsjubileet år 1961 hedrades vår loge av representanter från logerna i Sandefjord. Även logen nr 21 Valdemar i Köpenhamn, med vilken vi under de gångna åren haft flera mycket angenäma kontakter, och givetvis också våra närmaste grannar nr 17 Hallandia från Halmstad och nr 103 G. A. Ehrengrenat i Falkenberg var representerade liksom också vår uppskattade hyresvärd Frimurarföreningen Fyrbåken.

Den nordiska samhörighetstanken har säkerligen i högsta grad stimulerats av dessa utbyten, och de vågbrytarbröder, som deltagit i dessa vänortsbesök, har alla med största förtjusning vittnat om sin tillfredsställelse över resan och sin beundran, aktning och respekt för Odd Fellows organisation och verksamhet i våra grannländer.

Redan för 50 år sedan, då vår loge instituerades, var representanter från logen nr 17 Hallandia i Halmstad närvarande. Vi betraktar därför denna loge som vår moderloge. Sedan dess har vid upprepade tillfällen bröder från logen Hallandia hedrat oss med besök, och med tacksamhet vill vi minnas de högtidsstunder som vågbrytarbröder vid

besök i logen Hallandia fått uppleva. Vid vårt 25-årsjubileum överlämnade nr 17 Hallandia genom sin dåvarande övermästare en vacker övermästarekedja i silver, vilken fortfarande alltid bäres av vår tjänstgörande övermästare vid receptioner och andra högtidliga tillfällen.

I samband med Odd Fellow-ordens 150-årsjubileum, som högtidlighölls på flera platser i Sverige, däribland i Christine kyrka i Göteborg år 1969, och där logen Vågbrytarens tjänstgörande övermästare Carl-Erik Hansson representerade logen, beslöts vid ett efterföljande sammanträde i vår loge att, för att hugfästa minnet av denna märkesdag, avsätta 1500 kr till en fond, kallad Jubileumsfonden, varav avkastningen varje år skulle tilldelas en elev i någon av kommunens skolor.

För att stimulera intresset för logens verksamhet har vid ett flertal tillfällen anordnats studiebesök och föredrag. Olika industrier i Varberg har studerats, Varbergs yrkesskola, Varbergs museum, en läkarmottagning, ett bageri, en scoutstuga, radiostationen i Grimeton m. m. har besökts.

Redan under vågbrytarklubbens första tid fanns sångintresserade bröder. Detta sångintresse ledde så småningom till bildandet av en manskör under ledning av logens dåvarande organist broder Axel Fredrik Österberg. Under ett antal år bestod denna utav inte mindre än 15—20 utmärkta sångare. Odd Fellow-kören blev därför en utomordentligt värdefull tillgång i logearbetet. Den välsjungande kören har vid ett stort antal tillfällen bidragit till ökad högtidlighet och gemytlig stämning, och bröderna minnes säkerligen med vilken frimodig sångarglädje t. ex. vårsångerna klingat ut över belåtet lyssnande bröder eller vid speciellt arrangerade "sångarsamkväm". — I detta sammanhang bör framhållas betydelsen av att särskild omtanke ägnas denna del av logearbetet, bl. a. vid nyintagning av medlemmar,

så att kanske i en framtid en förnygrad manskör med en inspirerande ledare kan återuppstå.

Under och särskilt efter sista världskriget har den yttre hjälpverksamheten ökat. Vågbrytarbröderna har på uppmaning från Storlogen men även på eget initiativ försökt att bidra till att lindra nöden i olika delar av världen. Sålunda har logen varje år utdelat julgåvor till behövande gamla i Varberg och med insamlingar och i logen beslutade bidrag till t. ex. Svenska Röda Korset, Rädda barnen, Inomeuropeisk mission, Ungerninsamlingen, insamlingen till Östpakistan m. fl. efter sin ringa förmåga försökt medverka till hjälp åt lidande medmänniskor i världen.

Till alla de bröder, som offervilligt och varmhjärtat bidragit till logens hjälpverksamhet må på denna högtidsdag framföras ett varm och broderligt tack.

"Vad rätt du tänkt, vad du i kärlek vill,
vad skönt du drömt, kan ej av tiden härjas.
Det är en skörd, som undan honom bärgas,
ty den hör evighetens rike till."

Logen har under de gångna åren fått mottaga en del donationer och gåvor att förvaltas under olika fonder. Vid sista redovisningsårets slut (1970) fördelades dessa på följande sätt:

Allmänna fonden	17.661: 96
Understödsfonden	30.084: 88
Lokalfonden	54.086: 46
Födelsedagsfonden	21.199: 02
Ernwalds och Nordbloms fond	4.948: 32
Birger Svenssons fond	2.321: —
Åke Jönssons och Erik Larssons fond	2.719: 98
Gösta Bolanders lokalfond	2.285: 51
Bengt Anderssons lokalfond	4.053: 91
Jubileumsfonden	1.500: —
Gåvors fond	1.136: 42
<u>Summa kronor</u>	<u>141.997: 46</u>

Vid logen Vågbrytarens instiftande år 1921 var antalet medlemmar 39. Detta antal har under årens lopp stigit. År 1925 fanns 61 medlemmar, 1930 hade antalet ökat till 79, 1940 till 101 och vid 1970 års slut till 127.

En återblick på de gångna 50 åren ger rik anledning till glädje men också till allvarlig eftertanke. Logearbetet byggt på Odd Fellows ädla idéer har säkerligen givit mången broder en varm känsla av gemenskap, vilken kanske varit honom till stöd i hans dagliga liv. Men de ousägliga lidanden, de stormfloder av lögn och hat, som sköljer över världen, gör det svårt att bevara en optimistisk livssyn. Låt oss dock inte förtröttnas. Må vi i stället innerligt hoppas, att det skall stå i vår makt att bygga vidare på den sköna byggnad, som är Odd Fellows ädla idéer. Vi vill hoppas, att Ordens etiskt vackra tankebyggnad skall visa sig stark nog att bära idealitetens fana högt även i framtiden, och inom logen Vågbrytaren mana fram bröder, som med varmt hjärta vill försöka förverkliga Odd Fellows idéer genom troget och tråget logearbete.

I VÄNSKAP, KÄRLEK och SANNING
för logen nr 83 Vågbrytaren

Olof Österberg
Ex. Ö.M.

MEDLEMSFÖRTECKNING APRIL 1971

Representant i storlogen:

Ex Ö. M. Enok Jönsson
Suppl. Ex Ö. M. Arthur Pamp

Valämbetsmän:

		Tel.
Ö. M.	Carl Erik Hansson	119 43
U. M.	Bo Christopherson	117 03
ers.	Willy Johansson	115 68
P. S.	Agne Skoog	154 77
ers.	Gert Nelje	109 22
F. S.	Curt Johansson	134 75
ers.	Hugo Johansson	116 33
Sk. M.	Lars Kareld	304 93
ers.	Gösta Johansson	122 02
G. M.	Yngve Axbom	139 57
ers.	Vakant	

Utsedda ämbetsmän:

Kaplan	Folke Larsson	121 38
ers.	Sture Kastberg	122 23
B. B.	Bengt Rylander	740 25
ers.	John Lycksén	141 29
Y. V.	Herman Ederheim	371 38
I. V.	Ake Elvingsson	101 82
ers.	Stig Håkansson	117 27
Ö. M:s h. Mhj.	Lennart Carlsson	119 62
Ö. M:s v. Mhj.	Willy Johansson	115 68
ers.	Vakant	
Organist	Vakant	
ers.	Vakant	
L. L.	Lars Söhrman	105 05
ers.	Leif Nelje	136 86
U. M:s h. Mhj.	Alfons Lahnborg	105 84
U. M:s v. Mhj.	Gunnar Caullvine	189 37
ers.	Bertil Rådahl	104 44
C. M:s h. Mhj.	Sigfrid Carl	113 22
C. M:s v. Mhj.	Gunnar Hansson	119 86
Kastellaner	Stig Håkansson	117 27
	Bo Andersson	157 15

		Tel.
<i>Utskottet för sjukhjälp och understöd:</i>		
Ex Ö. M.	Arthur Pamp	119 49
Ex P. S.	Arne Berglund	133 32
Sk. M.	Lars Kareld	304 93
U. M.	Bo Christopherson	117 03
Ö. M.	Carl Erik Hansson	119 43

Suppleanter		
Ex Ö. M.	Wigert Nilsson	
F. S.	Hugo Johansson	116 33

<i>Ekonomiutskottet:</i>		
Ex Ö. M.	Alrik Smedman (sammank.)	102 08
Ex F. S.	Lennart Carlsson	119 62
F. S.	Curt Johansson	134 75
Suppleant		
Ex Ö. M.	Arthur Pamp	119 49

<i>Ceremoniutskottet</i>		
		Tel.
Ex Ö. M.	Alrik Smedman	102 08
Ex Ö. M.	Arthur Pamp	119 49
Ex Ö. M.	Enok Jönsson	251 20
Ö. M.	Carl Erik Hansson (samm.k.)	119 43
	Willy Johansson	115 68
C. M.	Yngve Axbom	139 57
Suppleant väljes ej		

<i>Logens Ex-tjänstemän:</i>	
Ex Ö. M.	Gustav Fransson
	Alrik Smedman
	Olof Österberg
	Stig Borgström
	Arthur Pamp
	Wigert Nilsson
	Enok Jönsson
	Carl-Erik Hansson
Ex U. M.	Georg Almqvist
	Lasse Albolin
Ex P. S.	Arne Berglund
	Enok Jönsson
	Bo Christopherson

		Tel.
Ex Sk. M.	Sven Leijon Gunnar Rådegren Gösta Johansson	
Ex F. S.	Harry Jönsson Charles Nyström Lennart Carlsson Hugo Johansson	
Ex C. M.	Carl-Erik Hansson	

Drättselnämnden:

Ledamöter:	Bengt Rylander	740 25
	Åke Ljunggren	155 03
	Carl Oskar Ohlson	119 63
Suppleanter:	Reinhold Ljungqvist	159 39
	Gunnar Caullvine	189 37

Revisionsutskottet:

Ledamöter:	Ex P. S. Arne Berglund	133 32
	Stig Håkansson	117 27
	Åke Bendix	105 97
Suppleanter:	Assar Andersson	131 21
	Alfons Lahnborg	105 84

Valutskott:

Ex Ö. M.	Alrik Smedman	102 08
Ex Ö. M.	Arthur Pamp	119 49
Ex Ö. M.	Enok Jönsson	251 20
Ex F. S.	Lennart Carlsson	119 62
Ö. M.	Carl Erik Hansson	119 43
	Willy Johansson	115 68

GAMLA PROTOKOLL

Namn	Föd.-dat.	Inv.	Grad	Läg	Vet.
Albolin, Lasse O. S., Kamrer	6/5 03	46	Ex. U. M.	8	V
Almqvist, C. Georg, Skeppsmäklare	21/9 07	35	Ex. U. M.	4	V
Andersson, O. A. Assar, Frisörmästare	8/3 14	51	III	4	
Andersson, Bo Ebbe, Posttjänsteman	13/12 27	54	III	4	
Andersson, Carl A. N., Köpman	2/10 00	41	III	4	V
Andersson, Erik O., Köpman	23/1 25	61	III	4	
Andersson, Gunnar S., Köpman	13/9 07	50	III		
Andersson, Jacob G. O., Avd.chef	23/11 01	30	III	4	V
Andersson, K. A. Göte, Lantbrukare, Tvååker	12/12 15	47	III		
Andersson, Sven A. R., Köpman	15/7 02	41	III	4	V
Andersson, Uno V., Köpman	4/4 04	38	III		V
Antonsson, K. Lennart, Lantbr., Hunnestad	18/3 19	67	I		
Axbom, Yngve H., Avd.chef	19/1 24	62	III	4	
Barkstedt, Sverker C. H., Representant	15/11 20	66	0		
Bendix, Karl N., Direktör	21/8 94	36	III	4	V
Bendix, Åke L. A., Disponent	17/7 36	63	III		
Bengtsson, G. Olof E., Köpman	19/6 14	65	III		
Bengtsson, Ingmar R., Kontorsorg.tör, Malmö	5/12 31	65	I		
Benson, K. Artur, Hamnkapten	3/6 07	48	III		
Benson, Sture, Ingeniör	30/11 05	41	III		V
Bergendahl, T. David, Köpman, Tvååker	21/7 06	35	III		V
Berghlund, Arne B. F., Stadskamrer	19/6 20	47	Ex. P. S.	4	
Berntsson, J. Evert, Källarmästare	23/10 25	63	III		
Binge, Eric L., Kontorschef	18/5 93	29	III	4	V
Bjarna, Erhardt B., Kapellmästare	5/6 15	53	III		
Bjerkudd, Allan, Verkstadschef	7/4 21	63	III		
Blixt, Axel E., Redaktör	25/10 00	38	III		V
Blomberg, A. Gunnar, Civilingenjör, Grimeton	9/1 37	65	III		
Bolander, Eric, Järnhandlare	9/12 98	21	III		Jub V
Borgström, Stig O., Disponent, Björketorp	15/9 12	43	Ex. Ö. M.	4	V
Brink, N. R. Bertil, Ingenjör	23/7 23	65	III		
Börjesson, Sigge, Köpman	11/4 21	58	III	4	
Carl, Sigfrid, Produktionstekniker	3/2 09	68	III		
Carlsson, Eric R., Lantbrukare	17/4 16	70	I		
Carlsson, Lasse, Ingeniör	30/9 18	55	III	4	
Carlsson, Lennart E., Boktryckare	25/9 14	48	Ex. F. S.	4	
Caullvine, K. Gunnar V.	7/2 25	70	III	4	
Christophersson, Bo E., Studierektor	31/12 29	63	U. M.	4	
Dahl, Gustaf E., Förste stationsskrivare	5/10 94	35	III		V

GAMLA PROTOKOLL

Namn	Föd.-dat.	Inv.	Grad	Läg	Vet.
Ederheim, K. Herman, Ingenjör, Rolfstorp	10/3 21	64	III		
Edin, Everth G., Målarmästare	10/8 07	52	III		
Edin, John L., Målarmästare	28/9 11	53	III	4	
Elvingson, K. Åke E., Tjänsteman	15/8 36	69	III		
Engel, Fritz O., Trädgårdsmästare	6/1 11	45	III		
Ericsson, Carl O., Köpman	13/5 06	43	III	4	V
Evers, Torsten E., Trävaruhandl.	1/1 05	36	III	4	V
Fagerström, K. G. Herman, Kamrer, Örebro	19/8 00	26	III	4	V
Fransson, Gustav E. A., Distr.överlärare f.d.	26/8 90	25	Ex. Ö. M.	4	V
Franzén, B. Erik, Bankdirektör	15/8 86	18	III	4	Jub V
Gustafsson, Jean G., Representant	17/12 30	61	III		
Hansson, Carl Erik, Disponent	5/9 19	54	Ö. M.	4	
Hansson, Gunnar L., Verkmästare	6/7 21	61	III	4	
Hedvall, John Olof, Distriktschef	3/10 30	61	III		
Holmström, Nils B. K., Kommunal musikledare	12/6 12	42	III		
Håkansson, Stig L., 1:e Kronoass.	3/11 21	60	III		
Javefors, Gunnar W., Köpman	8/7 08	43	III		
Johansson, J. Allan, Ingeniör	17/1 18	58	III		
Johansson, Axel W., Verkmästare	30/9 88	25	III	4	V
Johansson, Curt A. R., Inköpschef	9/1 19	56	F. S.		
Johansson, J. Gustaf (Gösta), Köpman	11/1 20	52	Ex. Sk. M.		
Johansson, J. Hugo Y., Affärsföreståndare	2/5 06	58	Ex. F. S.	4	
Johansson, Johan A., Lantbrukare, Tvååker	11/5 05	46	III		V
Johansson, G. Roland, Ingenjör	8/10 30	62	I		
Johansson, O. Willy, Föreståndare	20/2 07	48	III	4	
Johnson, Nils Bertil, Ingenjör, Frillesås	25/7 39	71	0		
Josander, Sven Olof J., Folkskoll., Grimeton	25/7 34	67	I		
Josefsson, Allan Josef Emanuel, Ingenjör	14/4 31	71	0		
Jönsson, B. Enok, Folkskollärare, Valinge	11/8 22	59	Ex. Ö. M.	4	
Jönsson, S. Harry, Köpman	15/1 01	33	Ex. F. S.	4	V
Kanje, Göte S., Verkstadsägare	18/4 10	55	III		
Kareld, Lars, Kamrer	13/11 19	64	Sk. M.		
Kastberg, Sture H., Värmetekniker	5/4 16	50	III	4	
Lahnborg, M. Alfons R., Köpman	6/8 10	57	III	4	
Larsson, C. David, Handlande	23/12 81	21	III	4	Jub V
Larsson, Eric G., Direktör	21/5 05	32	III	4	V

GAMLA PROTOKOLL

Namn	Föd.-dat.	Inv.	Grad	Läg	Vet.
Larsson, Folke L., Köpman	23/8 10	52			
Larsson, J. Ivar S., Lantbrukare	10/6 05	48	III	4	
Larsson, Tage G., Köpman	4/9 30	63	III		
Leijon, Sven V., Försäljn.-chef fd.	13/1 90	21	I		
Lilienberg, Carl O., Köpman	4/1 96	30	Ex. Sk-M.	4	Jub V
Limme, K. G. Valdemar, Banktjänsteman	25/6 07	52	III		V
			III		
Lindahl, N. Gunnar W., Ingenjör	7/3 27	61			
Lindskog, Ulf J. H., Ingenjör	22/4 26	56	III	4	
Lindwall, K. Arne, 1:e assistent	12/2 20	70	III	4	
Ljunggren, Carl W., Affärschef	17/7 08	43	I		
Ljunggren, Åke E., Butikschef	9/7 10	43	III	4	V
Ljungqvist, T. J. Reinhold, Civilingenjör	13/2 24	65	III	4	V
Lutteman, Pär Axel, Försäljn.chef, Göteborg C	2/12 13	46	III		
Lycksén, John G., Folkskollärare	18/3 96	30	III	4	V
					V
Malming, Björn G., Direktör	21/8 35	66			
Millqvist, J. David, Köpman	9/12 07	60	III		
Modin, Harald (Hadar), Direktör.	9/5 10	53	III		
Nelje G. Evert G., Köpman	11/5 20	61	III	4	
Nelje, Gert S. L., Tandläkare	11/6 28	61	III		
Nelje, Leif, Läkare	1/6 32	64	III		
Nilsson, C. Wigert, Försäljningschef, Göteborg	26/8 11	43	Ex. Ö. M.	4	V
Nilsson, Nils B. A., Köpman	10/10 11	49	III	4	
Nilsson, Olle R., Godsägare, Holmagärde	20/11 08	42	III		V
Norberg, J. Claes, Affärschef	28/1 18	59	III		
Nyström, Charles O., Köpman	18/6 06	41	Ex. F. S.	4	V
Ohlsson, Carl-Oscar, Köpman	7/7 16	47	III	4	
Olsson, C. Torsten, Disponent	4/4 15	59	III	4	
Pamp, A. Arthur, Handelsträdgårdsmäst.	25/11 13	46	Ex. Ö. M.	4	V
Persson, Gustav H., Verkstadsägare	11/10 94	34	III		V
Rylander, Bengt I., Linjemästare, Grimeton	23/5 13	59			
Rådahl, Bertil I., Distr.chef	12/1 20	58	III	4	
Rådegren, Gunnar G. W., Sjukhusintendent	29/5 15	50	Ex. Sk. M.	4	
Skoog, Agne S. A., Postmästare	6/2 15	66	P. S.	4	
Smedman, Alrik, Handelsträdgårdsmästare	25/3 04	39	Ex. Ö. M.	4	V
Svensson, Birger, Lantbrukare, Träslöv	29/5 93	35	III	4	V
Svensson, Eric W., Fabrikör	3/7 07	54	III	4	

GAMLA PROTOKOLL

Namn	Föd.-dat.	Inv.	Grad	Läg	Vet.
Svensson, E. Robert, Fabrikör	26/5 07	50	III		
Svänsso, Thorsten L., Köpman, Tvååker	16/5 09	44	III		V
Söhrman, Lars A., Läkare	24/2 95	26	III		V
Tannfelt, Per N. G., Bitr. Bankdir.	23/4 28	56	III		
Thylander, Ernst, Godsägare, Sjöbo, Borås	23/9 83	24	III		V
Trulson, Lars R., Verkstadsägare	22/11 17	50	III	4	
Wadsten, Ebert G., Redaktör	7/4 14	49	III		
Vadsö, O. Rune, Köpman	21/12 27	64	III		
Vennersten-Ingemanson, S. Gösta, Kanslichef	26/9 18	46	III		V
Wickman, E. Walfrid, Köpman	17/2 87	27	III		V
Victorin, J. Bertil, Juvelerare	30/1 12	45	III		
Öhrling, Karl Holger, Ingenjör	27/11 18	68	III		
Österberg, Bengt E., Ingenjör	15/10 17	51	III		
Österberg, Olof A. H., Folkskollärare	27/9 09	37	Ex. Ö. M.		V